

SỐ 189 — NAM THU NAM

THU SAU 29 MAI 1936

MỖI LỜI
16 tr

GIA BẢN
7 XU

PHONG XÃ HỘI VÀ KHÔNG TÌM ĐÒ PHÚNG

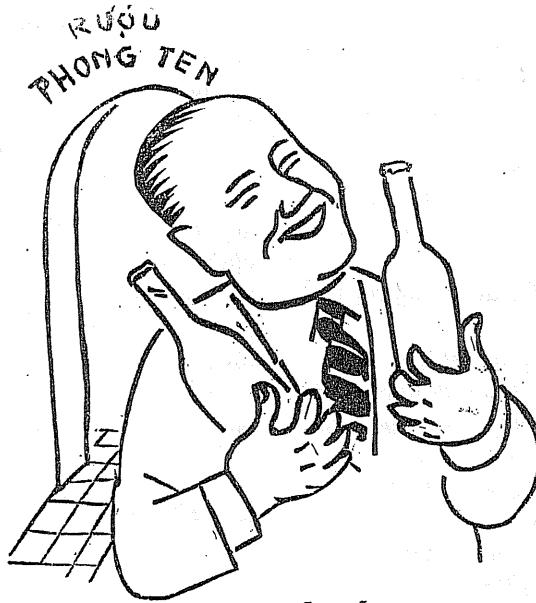
TUAN BAO RA NGAY THU' SAU

TẬP KIỀU

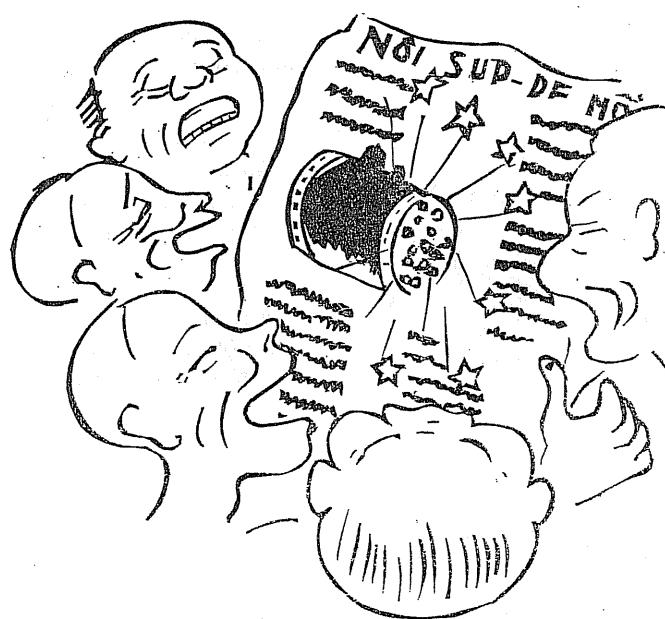
của ĐÔ NHƯ TIẾP

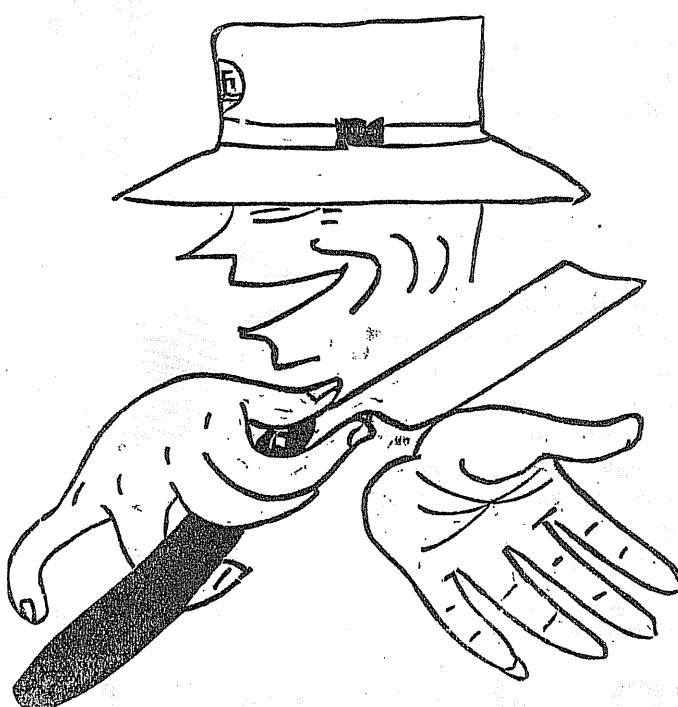
* ÔNG PHẠM HUY LỰC
Trên vì nước, dưới vì nhà,
Lòng này ai tỏ cho ta hối lòng?

* ÔNG NGUYỄN LÊ
Tà tà bóng ngả về Tây,
Nǐ non thành thót dễ say lòng người.

* NGỌ BÁO
Tin đâu sét đánh ngang trời,
Trăm năm để một tiếng cười về sau.

* BÁO PHONG HÓA
Cười cười nói ngọt ngào,
Như nung gan sắt, như bào lồng son.
(Còn nữa)

Thi tập kiều — Ai nghĩ được những câu tập Kiều về người, báo và sách, xin gửi về dự thi. Mỗi câu hay sẽ được thưởng báo hoặc sách.

TUAN BAO XA HOI
VĂN CHƯƠNG TRÀO PHÚNG
SO IN NHIEU
NHAT CAC BAO
O TRONG NUOC
TU LUC VAN ĐOAN

LÃ MÃ 0\$25 - TỦ SÁCH GIA ĐÌNH RẺ TIỀN
ĐOAN TUYỆT, HỒN BU'ÓM MO' TIỀN
NỮA ỊCH ỦNG XUÂN, GÁNH HÀNG HOA
ĐƯƠNG IN THÊM BỐN CUỐN MỚI

TÙ NHỒI ĐÈN LỚN

MỘT CÁI SỨC MẠNH KHÁC BÁO CHÍ SÁCH ẢNH HƯỞNG Ở TRONG XÃ HỘI

MỘT quyền sách, hay hay dở, bao giờ cũng có một cái ảnh-hưởng rất rộng trong xã-hội. Báo chí là một cơ quan chiến-dấu, thì sách là một cơ quan thuyết phục. Báo chí truyền bá tư-tưởng một cách mạnh mẽ, vì cái tinh cách hoạt động và chiến-dấu; sách truyền bá tư-tưởng một cách nhẹ-nhàng, nhưng thẩm thấu hơn, không phải kích-thích người ta, mà làm người ta xuy-nghỉ, — ảnh hưởng của sách, vì đây, vừa xấu xa, vừa lâu bền.

Sách là một cái khí cụ tốt nhất để gây nên một việc thay đổi trong xã-hội. Ở bên Pháp, về thế-kỷ thứ XVIII cũng như ở bên Nga về thế kỷ thứ XIX, sách là cái phương pháp độc nhất của các nhà văn để làm việc xã hội, vì thời ấy, trong các nước kề trên, bảo giới không được tự-do phát triển những ý kiến của mình.

Bởi vì sách có một cái công dụng lớn như thế, nên người ta mới nói đến cái bốn phần và cái thiên-chức của các nhà văn; đó là một vấn đề mà người ta đã bàn cãi nhiều lần.

Ở bên ta, sự xung-dot muộn màng của hai phái nghệ thuật vì nghệ thuật và nghệ thuật vì nhân sinh, gần đây, cũng là một chứng triệu tố sự đê ý của nhà văn mình trong vấn-dề ấy. Nhưng cuộc cãi vã đó chẳng có ích lợi gì, vì người ta không định giới hạn cho cuộc bàn cãi và định nghĩa một cách rành mạch cho những chữ nghệ thuật và nhân sinh ấy.

Người ta chỉ muốn đem đổi đầu hai cái gai cắp trướng giả và bình dân trong xã hội mà thôi.

Không, sách phải có một cái công dụng rộng rãi hơn thế.

Ở vào tình thế nước ta bây giờ, sách — bất cứ của nhà văn nào — trước hết phải có một cái phương pháp khai phóng để làm cho người được hoàn toàn tự do, về hình thức, cũng như về tinh thần.

Hiện giờ, về phương diện xã-hội, ta bị bao nhiêu sự bó buộc, bao nhiêu sự khống chế. Những tạp-tục, những lề-lối cũ, và bao nhiêu thói khác giang huộc cả tư-tưởng lẫn hành-vi của mọi người, làm cho người ta cứ yên phận mà chịu cuộc đời, chứ không tìm cách mà chống cự lại.

Sách phải tháo gỡ những sự giang

buộc ấy, phải làm cho tư-tưởng người ta được thoát ly, phải làm cho người ta được tự do nẩy nở dưới ánh sáng mặt trời.

Nhà viết văn phải tán dương sự khai phóng của tâm hồn, cái khuynh-hướng của tâm hồn con người ta đến chỗ tự-do, đến chỗ hoạt động và nghị lực phán-dấu có thể tạo ra một cuộc đời mới sáng sủa và rộng rãi hơn.

Một người làm vườn, khi muốn có một giỗng hoa tốt, tất tìm cách vun bón cho cây hoa, và đặt cây đó vào chỗ đất và thời tiết thích hợp với sự sống của cây. Người ta cũng vậy: Khi muốn cho tâm hồn và thể chất ta được sinh hoạt tự nhiên, tất phải gây lấy một cái hoàn cảnh trong xã hội thích hợp với sự tự-nhiên đó.

Vậy mà những phong tục và luân lý của ta xưa nay chỉ bó buộc cho người ta sinh ra cằn cỗi, già khوم mà thôi.

Bốn phần của các nhà văn hiện thời là phải chủ-trọng đến sự sống của người, phải phát biểu cái phẩm giá vô cùng của đời người.

Họ phải nhận rõ cái tinh cách cao thượng của cái thiên-chức ấy, phải tin ở đó, và đem ngời bút của mình mà phụng-sự cho đồng bào.

Thach Lam

HỘI CƯ TĨNH SĨ...

BẤY lâu nay, viên tri phủ Đặng-văn-Cận vẫn cầm đèn trời soi sáng mắt dân phủ Quảng-oai ở Sơn-tây. Phiên một nỗi, đèn trời cũng như đèn thường, muốn sáng phải thêm dầu. Gần đây, dầu gần cạn, thì bông có dịp may mắn: làng Văn-hội có hai người ra tranh cử lý trưởng: Ngô-văn-Liêm và Đinh-văn-Giang.

« Quan » bèn tỏ ý muốn sinh phúc cho Giang.

Kết quả: Giang đem dầu và bảy chục đến khẩn-khoản xin « quan » nhận cho. Rủ lòng thương, quan thu nhận và vỗ về.... Giang trở ra, trong lòng khoan khoái, chắc mầm nay mai đã hóa ra ông lý ông liếc... Buồn thay, đến ngày bầu cử, lại chẳng hóa ra ông già cả, bố-cu vẫn hoàn bố-cu.

Giang lấy làm ức lầm. Trong óc người, ý không biết là quan muốn cho y một bài học rằng dứt tiền cho quan là một việc xấu xa. Y chỉ cẩm quan hứa giúp mà không giúp, nên mấy lượt đến đòi. Nhưng quan cho là đồng tiền phi nghĩa, nên nhất định chỉ trả một chục thôi.

Bố Giang bèn đem lên tinh trình ông Sú: dân thời buổi này có khác, đơn bạc lả lung. Ông Sú phái ông cầm về điều tra. Một cái mưu nhỏ khiến sự thực đã phát lộ. Bố Giang, trước khi vào phủ đòi tiền, ông cầm đã khám kỹ lưỡng; y không được mang một xu

NHÂN DỊP NGHỈ HÈ

Học sinh mua Phong Hoa

có

1.) Sắp đến nghỉ hè, chúng tôi đặt riêng cho các bạn học sinh một « Hạn Mua nghỉ hè »

3 tháng

mà giá chỉ có 0\$70

dể các bạn bấy lâu vẫn muộn lẻ báo ở các thành phố có thể mua năm được để xem trong lúc về nghỉ ở thôn quê (có thể trả tiền bằng tem)

2.) Bất cứ báo nào học sinh mua báo dài hạn cũng được hưởng giá đặc biệt:

(Một năm 2\$70 (trừ 10%))

nhỏ nào trong người. Đem dầu đến trước ông Cận, ông này bèn bố thí cho mười đồng. Đã không cảm ơn, bố Giang lại còn tri hô lên, rồi đem số tiền đó về trình Sú.

Việc vỡ lở, « quan phụ-mẫu » được lệnh trả cho Giang sáu chục và được phép nghỉ giả hạn một năm... để hồi tinh-sĩ....

Lúc về vườn để di-duong tinh thần, trau dồi đạo-đức, ý tưởng của quan phụ-mẫu chắc là phiền phức lắm. Chắc ngại than cho buổi bạc đèn này làm dân con không biết nghĩ đến cha mẹ dân, lại ngậm ngùi tiếc rằng biết vậy thì thà để một chục bạc bất nhân kia mua rượu sâm banh mà uống còn hơn.

Nhưng thôi, một năm cũng chẳng lâu gì....

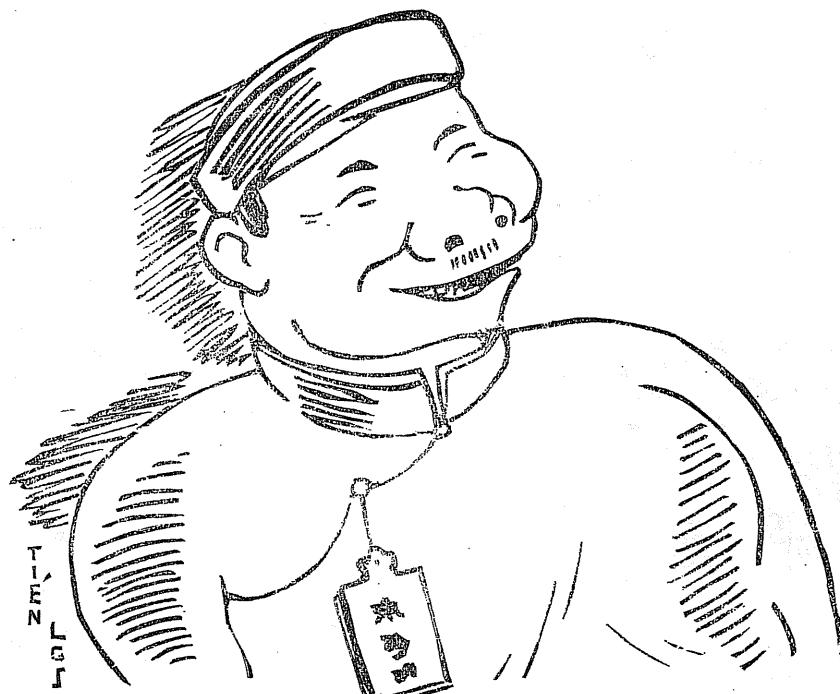
THI TRI HUYỆN

CHƯƠNG trình thi tri huyện lại sắp thay đổi.

Nghe đâu các ông cử nhân, tiến sĩ luật có lòng yêu nghề làm « phụ-mẫu chi dân » của ông huyện tạp hóa, sẽ được nhiều điều lợi, nếu đỗ kỳ thi ấy. Tiến sĩ thì sẽ được bồ tri phủ hạng nhì, còn cử nhân đầu cũng được bồ tri huyện hạng ba hay hạng nhì chi đó.

Sự sửa đổi đó là do sự kinh nghiệm mà ra. Kỳ thi vừa rồi, than ôi, chẳng có một ông cử, ông nghè nào chịu ra thi để làm tôn ngạch quan trường đáng kính trọng kia.

Nhưng, sự sửa đổi đó sẽ không làm vừa lòng báo Xứ sở. Vì năm ngoái,

THẺ BÀI NGÀ — Một thứ đồ dùng để tập thể thao, vì đeo nó thì ngực và mũi thở ra.

HOA-LIỀU TRÙ-CĂN

Bệnh lậu và bệnh Giang mai (tim la) là bệnh rất khó chữa cho khỏi rút nọc được, phần nhiều hay còn lai nhai mẩn, hoặc khi thíc khuya rượu say, sảng dậy còn tí mủ ở đầu quy, đi tiểu ra rỉa gà, nước tiểu khi vàng khi vẫn đục. Hoặc rát xương đau lưng, rát gan rát thịt, ấy là nọc bệnh hoa liều đã vào đến thận, nếu không có thứ thuốc nào thật hay để lọc hết các chất độc từ trong thận ra, và làm cho thận khỏe lại, thì không bao giờ khỏi rút nọc được, thứ thuốc này chỉ để chữa những người đã thành kinh niêm ấy nếu ai đã uống đủ các thứ thuốc khác mà chưa khỏi, thì thử uống thuốc này xem thì biết; nhẹ chỉ 3 hộp là khỏi hẳn. Mỗi hộp 1\$00 uống làm 4 ngày. Đàn bà chữa uống cũng được.

KIM-HƯNG DƯỢC-PHÒNG 81 Route de Hué (bên cạnh chợ Hôm) Hanoi

HẢI-SÂM KIỀN-THẬN

Chế tuyển bằng Hải cầu thận và sâm Cao-ly, và các vị thuốc rất tốt, luyện một cách riêng thành một thứ thuốc rất bồ và rất mạnh, mạnh hơn cả thuốc cải lão hoàn đồng, để chuyên chữa những người mắc bệnh dương hư (liệt dương) phong sự kém, tinh khí loãng cùng là mộng tinh di tinh, lãnh tinh, cùng đàn bà dương khí hư tồn thành ra khí hư bạch trọc, người đàn gầy yếu xanh xao, rồi không thai nghén được nữa, và những người đã mắc qua các bệnh phong tinh, uống phải nhiều thuốc công phạt hàn lương quá, mà thành những bệnh kẽ trên, uống đến thuốc này đều khỏi hết thảy, chỉ uống hết một vài hộp đã thấy kiến hiệu lâng. Mỗi hộp 1\$00, uống làm 5 ngày.

ĂN TIỀN

DI lâu mới biết sông dài. Có quen với nhiều người ăn tiền, mới biết ăn tiền cũng có nhiều nghĩa lắm : có cách ăn tiền chính đáng, lại có cách ăn tiền không chính đáng.

biết nghĩ ấy. Xin đề mả nhờ nhiều lần không được, Lừa bèn xuy tính mưu kế, rồi một hôm lén đem người đến tàng trộm. Không may, người nhà ông cứ nỡ biết, bèn sinh ra xung đột, mà rồi đây, hai nhà sẽ hóa ra thù nhau hết đời cha đến đời con.

Chỉ đáng chán cho nắm xương khô của nhà phó lý Lừa, bị điệu chỗ này sang chỗ khác vẫn chưa được nắm yên. Linh hồn chủ nhân nắm xương ấy mà khôn thiêng, hẳn là về nhủ phó lý Lừa rằng : « Ta sống cũng chẳng làm cho con cháu được thịnh vượng, huống là đã chết từ lâu rồi ! »

Nhưng nếu người chết mà linh thiêng, thì các ông thầy địa lý còn sống làm sao được : các ông ấy sẽ hóa linh thiêng cả mất.

❶

NỘI-CÁC LIÊN-HIỆP DÂN ĐOÀN

BÊN Pháp hiện đã bầu cử nghị viên xong.

Liên hiệp dân đoàn thắng thế, nghị viên thiên hẳn về phía tả. Ông Léon Blum, đảng trưởng đảng Xã-hội quốc tế, chiếm được nhiều ghế nhất trong nghị viện, sẽ đứng ra lập tòa nội-cács.

Ánh hưởng của sự thay đổi lớn ấy trong chánh giới Pháp đến thuộc địa, đến dân ta, không phải là nhỏ. Nghị viên Pháp thiên về phía tả, thì chính kiến đối với thuộc địa sẽ rộng rãi hơn lên.

Quyền lợi của dân thuộc địa sẽ được nói rộng ra, nếu dân thuộc địa biết tự trọng.

Nhưng ta vui mừng cũng không nên quá giới hạn. Đảng Xã-hội khác, mà chính phủ do đảng Xã-hội bầu lên khác. Ông Léon Blum, đảng trưởng đảng Xã-hội chưa chắc đã giống ông Léon Blum tổng lý tòa nội-cács.

Có một sự chắc chắn nhất, là ta phải trông ở ta.

TÚ LY

Ăn tiền không chính đáng là moi việc ra mà ăn, tìm phương xoay một nhà giàu sụ, nhưng thật thà dàn bộn, là không làm được việc cho người mà cũng ăn. Thí dụ như ông phủ Quảng oai Đặng-văn-Cận.

— Còn ăn tiền chính đáng?

— Ăn tiền chính đáng là làm được việc cho người ta mà nhận lễ, hay nói cho đúng hơn, người ta được việc thì mới nhận lễ vậy. Hay là lúc nào người ta có lòng thành đem lại biếu, mà mình nhận, ấy cũng là chính đáng vậy.

— Nghĩa là lúc nào ăn tiền mà nuốt trôi, không có sự gì lo ngại xảy ra nữa... là ăn tiền chính đáng ?

— Chính thế. Họ đem đến thì mình nhận, chứ mình có soi mói đâu.

— Nhưng vẫn là tiền của người khác.

— Thì vẫn, nếu tiền mình thì sao gọi là ăn tiền ?

— Vẫn là tiền họ đem đến cho mình về một việc mà bỗn phận mình phải làm...

— Chính thế.

— Như vậy, tiền ấy không phải là tiền của mình mồ hôi nước mắt mà làm ra ; tiền ấy là tiền đáng lẽ mình không có mà mình có. Nói tóm lại, tiền ấy nó vào túi mình một cách không chính đáng.

Nhưng nói vậy mà chơi, chứ có phải mình được ăn tiền đâu. Miễn là các ông nào ăn tiền cho cách ăn tiền ấy là chính đáng, là nó chính đáng rồi...

TÚ LY

CON VỀ VÀ CON KIẾN

*Con ve hát suốt mùa hè,
Đến khi gió bắc chịu bề khó khăn.
Ruồi, sâu, hết sạch miếng ăn,
Mò sang tò kiến, ni-nắn kêu ca.
Vay ngài hạt thóc cừu cơ,
Qua cơn túng quẫn, sống chờ mùa sau.*

*Thè : sang tháng tám không lâu,
Xin hanh vốn lãi, dám đâu sai lời.*

*Ve ta, nghĩ cũng may đời,
Gặp « tuần tử-tế », mọi người hân hoan.
Kiến kẽn tiệp dãi troi cười,
Rằng : « thoi, vay, mượn, vốn, lời, mà chí
Cuộc đời có lúc thịnh, suy,
Ai ai cũng phải nhớ khi tàn phlein.*

*Vả chàng hàng xóm làng giềng,
Chị em tắt lửa, tối đèn có nhau.
Em xin hỏi nhỏ một câu :*

*Mùa hè, bà chị bắc lầu làm gì ? »
— Ve rằng : « chị bỏ quá đi,*

*Nhàn cư em chỉ sớm khuya hát tình ».
— Hát à ? Em rất hoan nghênh !
Vì bằng bà chị « đăng xinh » cũng tài,*

*Xin mời ở lại đây chơi,
Day em học nhảy một bài « Tăng-gô »*

TÚ LY

CHÂM NGÔN

Ngày Nay

TINH HOA CỦA CÁC BÁO

sẽ có

THỜI SỰ. — Đăng nhiều bài nói về những việc quan trọng để độc giả so sánh, và thấy sự thực.

NHỮNG MỤC về XÃ HỘI, VĂN CHƯƠNG, KHOA HỌC, MỸ THUẬT, PHONG TỤC, DU LỊCH, PHỤ NỮ, THỂ THAO v. v...

PHÓNG SỰ, TRUYỆN NGẮN và **TRUYỆN DÀI** dịch những truyện Pháp, Anh, Nga, Tàu, Nhật v. v. v. mà hợp với tính tình của người mình. Xem ham mê và có ích, không hoang đường.

MỘT TRANG TRANH KHÔI HÀI và **VUI CƯỜI** trích ở các báo nước nhà và nước ngoài.

Xem báo Ngày Nay có ích như đi du lịch

Các nhà buôn Nam-ky nên biết :

Nhân dịp nhà thuốc Nam-Thiên-Đường Hanoi sắp thành lập nhà Tổng-đại-ly (agent général) tại Saigon, để kiêm quản các việc và đặt Đại-ly ở các tỉnh Nam-ky, vậy ngài nào muốn nhận làm Đại-ly ở tỉnh nào thuộc về Nam-ky thì xin các ngài nên gửi thơ cho Tổng-cục Nam-Thiên-Đường 46 rue des Phúc-Kiến Hanoi mà thương lượng việc Đại-ly, để nhân dịp này bàn-cục sẽ sắp đặt các việc cho có trật tự và tiện việc thi hành của bàn-cục, thì bàn-cục cảm ơn lắm.

TỔNG-CỤC NHÀ THUỐC NAM-THIEN-ĐƯỜNG kính cáo.

NHỮNG TIẾNG ÁI ÂN

VĂN VUI CỦA LÊ TA

HRONG những lúc thản mặt, người Tây muốn tỏ tình yêu, thường có những tiếng xưng hô đẹp đẽ là thường : Họ gọi nhau bằng tên các... con vật.

Anh tình nhân bảo chị tình nhân :

— Tôi yêu mình lắm, con mèo bé nhỏ của tôi ơi !

Chị liền ngả đầu lên vai anh :

— Em cũng yêu mình lắm lắm cơ ! Con chó cún tí hon của em à !

Cô tình nhân có năng nụt hơn chút nữa, có uốn éo, ôm ấp hay là làm mấy trò mèo (chatterie) để cho xứng danh hiệu minh và để nịnh bạn, thì tức khắc anh chàng được nịnh liền cười, lắc đầu mà nói :

— Anh chưa thấy con châu-chấu voi nào to hơn em (tu es le plus gros criquet que j'ajie jamais connu).

Cố nhiên họ nói câu ấy bằng thứ giọng rất ấm ái, rất nồng nàn, rất đầm thắm, cũng như ta nói câu :

— Minh ơi, tôi thở miuh, tôi thở mình bằng cả tâm hồn tôi ! Con chuột nhắt xinh xinh của tôi hôi !

Trong các bức thư tình cũng vậy.

Họ gọi nhau bằng đủ các thứ tên có thể tưởng tượng ra được : Mon coco cheri ! (Con ngựa thân yêu) ; ma chère cocote (con gà mái thân yêu) ; mon beau loulou (con lu-lu (1) đẹp) ; mon gros toto (con tò-tò (2) lớn)... v.v.

Họ gọi nhau là chó, là mèo, là gà mái, là gà trống, là con bò mộng can

(1), (2) Tên con chó.

dám... và, nếu người ta yêu nhau một cách hăng hái dữ tợn hơn, người ta còn gọi nhau là... ác thú nữa.

Một nhân vật trong kịch của V. Hugo bảo tình lang rằng :

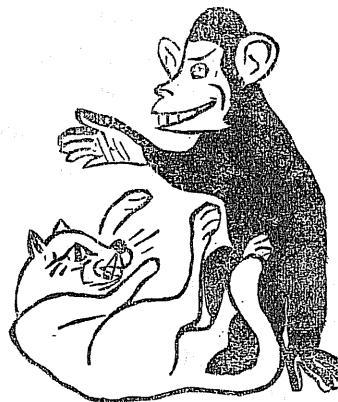
« Chàng là con sư tử kiêu hãnh của em ! »

Còn người tình lang có gọi cô tình nương kia là sú-tử cái hay không, thì không biết.

Nhưng các bạn đừng có bắt chước lối gọi ấy nhé.

Các bạn chắc cũng hiểu rằng phải tùy từng lúc nên gọi nhau là súc vật. Từ từ lúc và tùy từng người.

Nếu ông bảo một người đi đường rằng : « Thưa ông, ông là một con bò

phương phi ! » Thị lập tức ông sẽ bị gọi là một thứ bò phương phi một cách khác thế. Và ông lại thấy xảy ra những truyện cực kỳ khó chịu.

Khó chịu cũng như khi ông bảo cô tình nhân mập mạp của ông rằng :

— « Em ơi ! anh quý em như thế một con voi bé nhỏ. »

Vả lại, nói cho đúng, trừ những lúc dở hơi, diễn cuồng, thì không ai muốn thấy mình là con vật.

Mà nói cho đúng hơn nữa, tên vật vẫn là tiếng người ta dùng để mắng chửi nhau.

Những tiếng « con chó, con mèo, con chuột » mà các người đa tình bên Tây họ vẫn ưa gọi và ưa nghe kia, cũng có thể thành những tiếng thậm tệ nữa đấy. Mà sự biến hóa đó chỉ do ở cái giọng hơi sảng, và ở đôi mày cau có một chút thôi. Đó, tôi xin nói rõ :

Ông lấy giọng nhẹ nhàng, dẻo dang mà bảo tình nhân ông là :

— Con mèo !

Và tình nhân ông nhìn ông bằng đôi mắt áu yém tưởi cười bảo ông là :

— Rõ khỉ !

Thì cả ông lẫn tình nhân ông cùng bằng lòng.

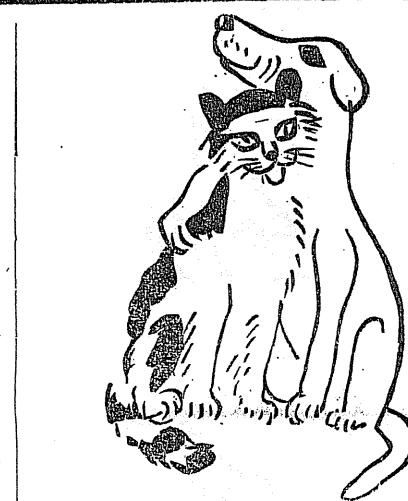
Nhưng, cũng dùng nguyên những tiếng kia, hai bên cùng cau có, cùng gắt gỏng mà nói với nhau :

— Con mèo !

— Rõ khỉ !

Thì cái không khí lại « mèo » với « khỉ » một cách thiết thực ngay.

Dùng cho đúng chỗ và phải dịp ra, thì « con bò » là để gọi người ngu ; « con lợn » là để chỉ người dâm ngốc chậm chạp ; cũng như « con vịt » để chế những tờ báo nói dối và « con chó chết » tức là để nói bóng gió đến tin tức nhanh chóng trong báo Đông Pháp. Nhưng đến đây, câu truyện đã chực có vẻ mỉa mai. Vậy tôi xin ngừng bút và kể cho các

bạn nghe hai câu truyện về sự « lợi dụng » tên súc vật để sỉ nhau :

Truyện thứ nhất trích trong một vở kịch Pháp : La femme et le pantin, phỏng theo cuốn tiểu thuyết của Pierre Louys :

Một cô bé lú lỉnh cãi nhau với một mụ già lăm mồm.

Tiếng ném đi, tiếng đáp lại, mỗi lúc một thêm chua cay : họ dùng đủ các lời lẽ hại mà người đàn bà bao giờ cũng tìm ra rất giỏi để rủa nhau. Sau cùng, mụ già chọn một câu oanh liệt nhất để kết liễu. Mụ ta hé vào mặt cô bé :

— Mày là con của một con chó cái ! (Fille de chienne).

Thì người con gái nhìn mụ ta một lát rồi ung dung đáp :

— Xin trời đất chứng minh cho tôi rằng tôi không phải con bà. (Le ciel m'est témoin que madame n'est pas ma mère).

Câu truyện thứ hai là câu truyện thực, xảy ra trong một kỳ thi bên Pháp ngày xưa.

Trong kỳ thi ấy, nhà thông thái Ampère ra cho thí sinh một bài tính đố rất dễ về vật lý học, nhưng thí sinh làm sai bét be. Ampère bức mình bê lái và mắng :

— Anh là một con bò.

Thí sinh tức giận đáp lại :

— Ông là con bò thì có ! Bài tính của tôi có hỏng đâu !

Ampère bình tĩnh bảo :

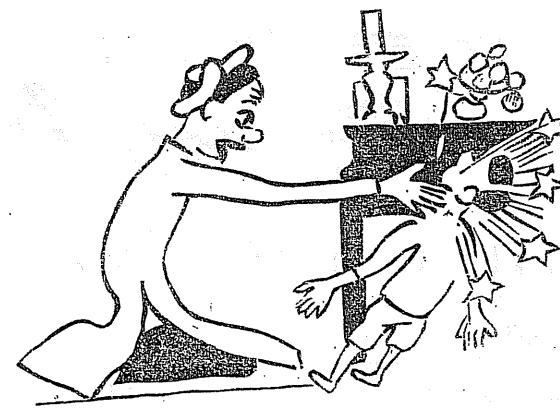
— Nếu không hỏng thì anh thử làm lại xem.

Thí sinh làm lại và nhận ra là hỏng thực.

Ampère liền ôn tồn nói :

— Đấy, xem thế đủ biết tôi không phải là con bò. Mà nghĩ cho cùng anh cũng không là con bò. Vì bò là một con vật chăm chỉ chịu khó, dẽ bao và thông minh nữa. Đem con vật ấy ra mà mắng anh, chả hóa ra nói xấu nó ư ?

Lê-Ta

— Nam mô quan thế âm bồ...

...tát.

Đèn kỳ sinh nở

MÃN NGUYỆT KHAI HOA
Các bà khi sinh nở dùng
Rượu-Chè Hoa-kỳ soa nhất
quý.

— đỡ phải nằm than —
— không lo té thấp —
— gần cốt khỏe mạnh —
— đi lại được ngay —
Buôn lãi nhiều, bán rất chạy
Nhieu tinh có Đại-lý rồi

Phòng-tich « con chim » gia truyền ngũ đại

Ai muốn biết thuốc Phòng-Tich Con Chim có công lực đến thế nào, trước khi dùng thuốc xin cứ đến các nhà Đại-lý hỏi sẽ biết thuốc hay. Tỉnh nào cũng có Đại-lý, nhiều quá không thể đăng Lết tên lên báo được.

VŨ ĐÌNH TÂN

Ấn-tú kim-tiền 1926

178bis Đường Lạch-tray — Haiphong

Nghỉ mát Đồ-son

ĐỒ-SƠN NÀO BẰNG
Vừa chẳng, vừa mát, vừa
thơm lại rẻ tiền
Phấn thuốc soa rôm CON-GÀ
Hộp to 125 grs. : 0p10
Hộp bé 75 grs. : 0p06
Buôn giá hạ, bán lãi nhiều
Đã nhiều tinh có Đại-lý.
nên buôn ngay, bán rất chạy

TRƯỚC VÀNH MÓNG NGựa

CÁI CỌC BẤT NHÂN

Bị cáo-nhân bảy người đứng sấp hàng chử nhất trước vành móng ngựa. Nhưng cũng như trong nghị viện, họ chia ra làm hai phái phản đối nhau, thù hận nhau: phái tả và phái hữu. Phái tả là vợ chồng phó lý Mùi, phái hữu là vợ chồng, con cái nhà trưởng tuần Kiêm. Thoáng thấy họ lườm, nguýt nhau, trước tòa, cũng biết óc họ đương mâu mực mồi hòn vò hạn...

ÔNG CHÁNH ÁN (nghiêm nghị) — Các người là láng giềng nhau, mà không biết ăn ở cho êm thấm, lại đi đánh nhau đến vỡ đầu chảy máu là nghĩa làm sao?

PHÓ LÝ MÙI — Bầm ba tòa quan lớn, thật quá chúng con không trêu nó ạ.

TRƯỞNG KIÊM — Lại còn không trêu. Bầm quan lớn đèn trời soi sét. Vợ chồng nhà nó làm chúng con ốm liềng xiềng cả năm, làm ăn khốn đốn cả năm, thì chúng con chịu làm sao được.

Ô.C.A. — Nhưng nó làm thế nào mà anh hả ốm được?

KIÊM. — Bầm, nó bắc cầu ao ạ.

Ô.C.A. (ngạc nhiên) — Nó bắc cầu ao?

KIÊM. — Vâng, nó bắc cầu ao.

Ông chánh án dương mắt nhìn trưởng tuần Kiêm như nhìn một người điên, nhưng thấy Kiêm cùi chỉ tự nhiên, bèn quay sang hỏi phó lý Mùi:

Ô.C.A. — Nó nói có phải không?

MÙI. — Bầm phải ạ.

Ô.C.A. (ngạc nhiên) — Anh làm nó ốm thật à? ...

MÙI. — Bầm không.

Ô.C.A. — Thế thì phải cái gì?

MÙI. — Bầm phải con bắc cầu ao ạ.

Ông chánh án dương cặp mắt ngạc nhiên hết nhìn Kiêm lại nhìn Mùi, như trưởng mình lạc vào nhà thương điện vậy.

Ô.C.A. — Bắc cầu ao mà hóa ốm? Lạ nhỉ.

KIÊM. — Bầm thật ạ. Nó bắc cầu ao, rồi nhà chúng con ốm đau suốt năm và làm ăn lụn bại. Có ông thầy địa lý hóm nọ mách chúng con mới biết là vì cái cọc cầu ao cắm chính giữa hướng nhà chúng con. Chúng con sang nói với nó, nó không hăng lòng ạ...

Ô.C.A. — À ra thè. Nhưng không bằng ông thì thôi, sao anh lại tự tiện nhổ cọc đi, và đánh nhau với người ta?

KIÊM. — Bầm vì nó cắm cái cọc bắt nhân ạ.

Ô.C.A. — Cái cọc bắt nhân... Cái cọc chỉ là cái cọc. Chỉ có thầy địa lý là bắt nhân mà thôi.

Kết quả: Trưởng Kiêm nhổ cọc đi đã bị một trận đòn đau, lại bị thêm 50 quan tiền phạt.

Chỉ có ông thầy địa lý là không bị gì cả.

Tứ Y

HAI TRUYỆN VUI VỀ LÝ TOÉT

TÌM NHÀ

GẦU trưa, trên con đường nắng, người ta vây quanh một người khách lạ đang hỏi nhà Lý Toét.

— Tôi là phu trạm ở tinh, muốn hỏi nhà thày lý để trao một cái ngân phiếu sáu chục đồng; nghe đâu là tiền thường của nhà nước ban cho thày ta.

Một người đàn bà bảo:

— Nhà ông Lý Toét ở xa đây lắm, ông chịu khó qua làng bên cạnh hỏi thăm.

Bối rối và tức bức, người phu trạm lấy khăn lau mồ hôi trán toan ra đi; bỗng một người đàn ông lạ mặt xen vào nói:

— Tôi biết nhà ông lý. Ông đi theo con đường này chừng bảy cây số thì thấy trước mặt cái miếu Thần hoàng, một túp lều tranh mới lợp, và trước ngõ có hai cây phượng lớn, đó là nhà ông Lý Toét đấy.

Nói xong, người lạ mặt bỏ đi thẳng. Không kịp cảm ơn, người phu trạm đành phải leo dèo theo sau, vì con đường người

lạ mặt đi, là con đường anh ta vừa chỉ.

Quanh quần thế nào không biết, hai người lại cùng đi vào một ngõ. Ngạc nhiên, người phu trạm hỏi:

— Ủa! Ông cũng muốn đến nhà ông lý à?

— Không, nhà này là nhà của tôi.

— Xin lỗi, vậy ông là thày Lý Toét?

— Phải.

Người phu trạm giận đỏ mặt.

— Sao lúc nãy ông lại không cho tôi biết?

— Vì ông muốn hỏi nhà ông Lý Toét, chứ có hỏi ông Lý Toét đâu.

(Đặt truyện nói đùa chơi, chờ cụ Lý Toét ai lại không biết mặt mà phải lầm).

TÌM VÀNG

SÁNG hôm nay, trời vừa tảng rạng, người ta đã nghe tiếng mõ giang vỗ tiếng thanh la ở đầu đình đưa lại. Ngoài đường, dân mấy làng lân

cận lắp nắp kéo nhau đi không ngờ. — Nhưng họ đi xem gì thế?... — Nào ai biết! Nghe đâu sớm mai này, cụ Lý Toét cho «xá» đi mời các hương hào họp tại đình và nói một cách bí mật rằng: «Cạnh sân đình làng ta có vàng... tại sao tôi biết? Đè sau các ngài sẽ rõ, nhưng điều cần nhất hiện nay là phải súc dân đào gấp vàng lên mới được...»

Giữa sân đình hơn ba mươi tên dân hì hục, cuốc, xới, đào không ngoi. Muốn trợ lực, Lý Toét ra lệnh cho «xá» đánh trống gióng ba và viễn thêm một trăm dân mạnh, phòng người nào cuốc mệt sẽ có người khác đến giúp. Người đi xem quên cả bữa cơm trưa, đứng vây kín chung quanh sân đình như một lớp sóng muôn mầu đang cuồn cuộn.

Năm giờ chiều... Sân đình lồng đã hóa ra một cái hố lớn nhưng kho vàng vẫn chưa thấy. Đè sau các ngài sẽ rõ, nhưng dân làng lờ đờ bỏ cuốc xuống rồi nâng cuốc lên chó không được hăng hái như khi sáng nãy.

Trước khi khoan thai xách dù ra vè, cụ Lý Toét tươi cười bảo dân rằng: «Thôi cho phép các anh nghỉ đào, và xin mời các viên chức-sắc ra về. Vàng thi hẵn là không có, nhưng làng ta đã có một cái giếng để lấy nước dùng. Cũng quý như vàng vậy.»

Thanh Tịnh

TỰ VỊ NHÂN VẬT

NGUYỄN KHẮC HIẾU

Câu trả lời giải:

Một thi-sĩ ưa sống trong mộng, nhưng ăn và uống thì lại ưa thực... thực ngon.

Thạch Dung

Những câu khác:

Chủ sự một tờ báo chết đi sống lại nhiều lần nhất ở Đông-dương.

Võ danh, Thanh hóa

Nhà thi sĩ đa tình, đa túu, đa sầu, đa cảm, đa thu, đa mộng, nhưng không đa duyên với nghề viết báo.

Thái Hồng

Một người lúc nào cũng say, có tài ngâm thơ và đi giật lùi.

T.T.P., Hưng-yên

VIỆC PHÁP-LUẬT

nha cố-vấn pháp-luật chuyên môn
có bằng Luật khoa cử nhân nay ở:

số 88 phố Quan Thánh, Hanoi
(AVENUE GRAND BOUDDHA)

6

Việc kiện cáo, đơn từ, hợp đồng, văn tự, chia của v.v...

Giờ tiếp khách { Buổi chiều: từ 5 đến 7 giờ
Buổi tối: từ 8 đến 9 giờ

Chemisette
en
Pur Lin
2 \$ 00

CỤ' CHUNG

100, RUE DU COTON - HANOI

VUI CƯỜI

Cửa Đ. Bèn, Hanoi

KHOE KHOANG

Trong nhà có dầu. Quan viên lên giọng khoe khoang với tinh nhân :

— Chỉ xem tôi có sôp không? Một tháng 30 ngày thì tôi ở đây đến 20 ngày...

Còn dầu liền rủ ra cười, rồi đáp :

— Thế thì đã lấy gì làm sôp! Một tháng 30 ngày, quan ở đây có 20 ngày; chứ một tháng 30 ngày... thì em ở đây cả 30 ngày!

Của V. T., Việt

I. Hai bức thư

Tuất học ở trường Đại học Hanoi, một hôm gửi bức thư này về cho vợ cậu :

« Vợ yêu dấu,

Tôi viết bức thư này hôm nay là ngày thứ hai, tôi mang bộ thường thời ngày thứ ba, nó sẽ đến tay mợ ngày thứ tư; thưa mợ, xin mợ gửi tiền cho tôi ngày thứ năm, vì nếu tôi không có tiền ngày thứ sáu, tôi sẽ bán chiếc áo «đoạn mới may», ngày thứ bảy, để đi khiêu vũ ngày chủ nhật.

Người yêu mợ, Tuất »

Thư trả lời của vợ

« Chồng yêu dấu của tôi,

Cái thư mà cậu đã viết ngày thứ hai, và bộ thường, thời ngày thứ ba, thi tôi đã nhận được ngày thứ tư; nhưng cậu ơi, tôi không gửi tiền cho cậu ngày thứ năm, vì tôi định đáp xe lửa ngày thứ sáu, ra chỗ cậu ngày thứ bảy cho cậu vài cái «tát thê kêu», để bắt cậu ngồi nhà ngày chủ nhật.

Yêu cậu lắm, »

2. Trong một tiệm ăn

— Nhờ mấy cái răng mà tôi phân biệt được gà non, gà già.

— Nhưng gà làm gì có răng!

— Không phải, tôi bảo răng tôi kia mà.

3. Đi săn

Một ông án và một ông thầy kiện đi săn cùng nhau. Ông án thấy một con thỏ, giờ súng sắp bắn, buột miệng kêu : « Tả hình!... » Nhưng, hòn đạn bay qua một bên; ông thầy kiện đáp : « Trắng án!... »

Của L.V.Thot, Đáp-Cầu

Vào cung lợt

Chồng đang hút thuốc phiện sè sè trên giường; vợ đang lúi-huí đánh trống vào chuồng, nhưng nó cứ không vào. Anh chồng trong thấy liền bảo :

— Sao không mở cả hai cánh cửa ra, chứ nhỏ thế thì nó vào sao lợt.

Của N. Lâm, Hanoi

Cẩn thận

Báo viết thơ xong, cẩn thận lại viết thêm; « Thưa cô, nếu cô vẫn còn khinh tôi, thì xin cô sé phảng đi, đừng xem thư làm gì! »

Của Đ. Q. Chính Hanoi

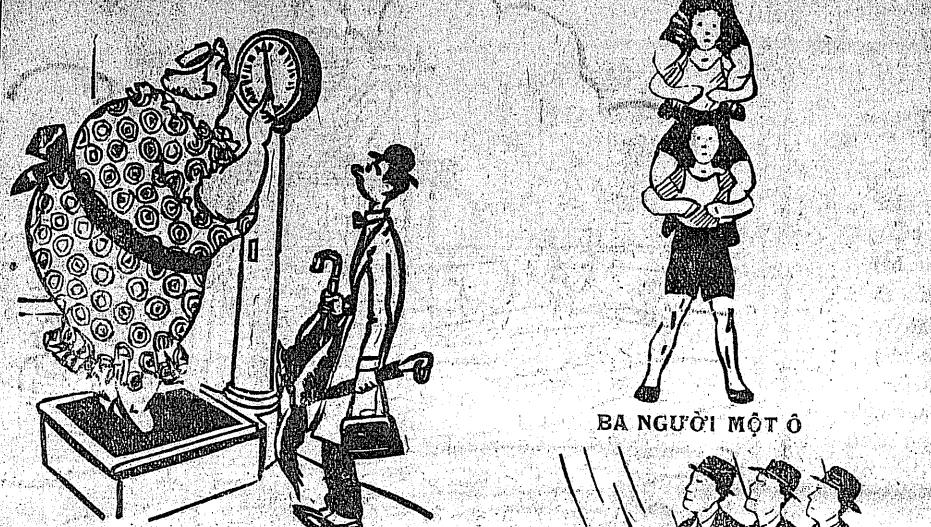
Nuôi thoi xâu

Ông cầm — Anh bị dẫn vào đây lần này là lần thứ mười mấy rồi, mà anh vẫn còn nuôi cái thoi xâu ấy?

Kẻ trộm — Bầm, oan con quá. Con nghèo

NỤ CƯỜI nước ngoài

LÚC LÀM TRÒ XIẾC

Chứng này cần là kè cả cái nhẫn của tôi nữa đấy.

(RIC ET RAC)

BA NGƯỜI MỘT Ô

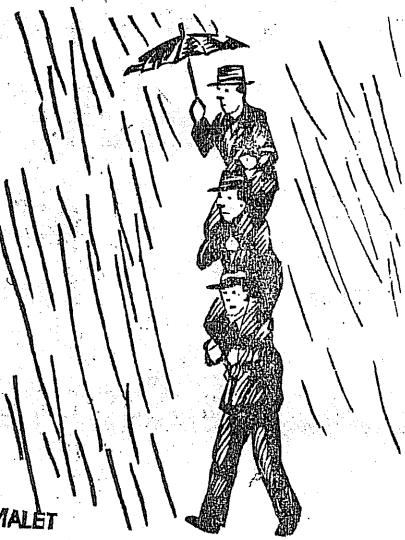
KHI VỀ GẶP MÙA

Thế nào là một đứa học trò gian dối.

Đứa học trò gian dối là một đứa học trò đến nhà trường mà vẫn trốn cưỡi.

(LE RIRE)

MALET

(CADET REVUE)

CHIẾU ĐIỆN MỘT NGƯỜI MỌI ĂN THỊT NGƯỜI

— Hừ, anh vừa góa vợ phải không? Tôi thấy cái nhẫn cưới trong dạ dày anh.

(LE RIRE)

dòi, nuôi miếng con chưa xong nua là, lấy dầu mà nuôi cái thoi xâu ấy được!

THÈ LÈ THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI HÀI

Mỗi bài không được quá 30 giang.

Tranh vẽ to, nhỏ tùy ý

a) vẽ vui cười : Giải nhất các thứ sách đáng giá 3\$00 — Giải nhì các thứ sách đáng giá 2\$00

b) vẽ tranh khôi hài : Giải nhất các thứ sách đáng giá 3\$00 — Giải nhì các thứ sách đáng giá 2\$00

TÒ MÓ

MỘT NGÀY BÙA NGHICH

MỒNG MỘT THÁNG TƯ

Lời nói đầu. — Ở Âu châu, người ta dành riêng hẳn ra một ngày, mồng một tháng tư, để đưa nghịch cho thỏa thuê.

Trong ngày ấy, người ta thi nhau bịa đặt ra, những cuộc mua vui hết sức mồi lạt, ngộ nghĩnh lắm khi ta không thể tưởng tượng được, và sẵn lòng tha thứ những tin «vít» không tồn tại đến ai. Xin thuật dưới đây một vài truyện đưa nghịch để múa vui trong chốc lát.

Một cuộc trưng bày

Hôm 31 tháng 3 năm 1846, tờ báo thông tin lớn hằng ngày *Evening star* ở Anh cát-lợi có trung liên trang nhất rằng ngày hôm sau có cuộc đấu xảo đặc biệt các giống lừa ở một căn nhà lớn kia.

Khách tò mò kéo đến rất đông... và kiên tâm đợi.

Họ kiên tâm nhìn nhau và chờ đợi cho đến khi nhận ra rằng họ... vừa là hàng trưng bày vừa là người đến xem.

Hài hước nhà nghề

Bữa nọ một ông tòa gọi cậu đưa giấy tin cần của ông đến bảo :

— Này con, con đến buồng lục - sự ở tòa và thưa với ông lục-sự rằng về việc án Martin kiện Dubois, tòa đã quên cho Martin hưởng quyền lợi của đạo - luật 14 trong luật hình. Lỗi đó là do sự sai lầm của bản sao. Con nói với ông ấy chưa lại ngay đi.

Rồi ông giao cho cậu một tờ giấy có gián tem cần-thận.

Cậu đưa giấy đến tòa án và trình bày việc phải chính định lại.

Ông lục-sự phá lén cười :

— À! tòa đã quên thi hành điều luật 14 trong luật hình?... Vậy chúng ta đi chữa lại. Đây, luật đây, anh chữa vào đây cho.

Cậu choáng người khi đọc : « Điều luật 14. — Tôi nhân nào bị xử tử đều bị chặt đầu ».

Thi cậu sực nhớ ra hôm ấy là mồng một tháng tư.

Viễn chinh sở lục bộ chửa

đường thành phố

Hồi xưa, cả khu La-tinh đều nhăn mặt

CÁC BẠN SƠ'I CÓ'M ĐEN NÊN BIẾT

Nếu bạn muốn chữa thuốc phiện thì không có thứ thuốc nào hay bằng *THUỐC CAI HỒNG-KHÈ*. Bạn hút ít chỉ hết 2\$00 là bỏ hẳn được (Thuốc nước mỗi chai 1\$00, thuốc viên mỗi hộp 0\$50). Trong khi uống thuốc cai vẫn đi làm việc như thường, sau khi bỏ hút lại khỏe mạnh hơn, không sinh ra chứng gì khác cả. Nếu bạn nghèo không có tiền mua thì bạn cứ thân-hành lại nhà thuốc HỒNG-KHÈ (số nhà 88 phố Huế, ngay trước cửa chợ Hôm Hanoi) sẽ có thuốc cho bạn cai được hẳn mà không tinh tiền (buổi chiều từ 7 giờ đến 9 giờ). Bạn đừng ngại, chủ-nhân sẽ tiếp đãi bạn rất vui vẻ và kín đáo. Nếu bạn cho người lái lấy thì không được, vì sợ có kẻ lợi dụng xin thuốc về bán. Khi đến lấy thuốc bạn nên nhớ hỏi lấy quyền sách thuốc, đem về xem, có đủ các thứ thuốc gia-dụng chữa đủ các bệnh người lớn trẻ con. Lỗi khi trái nắng trở gió phải dùng đến, hoặc mách bảo cho những người có bệnh. Ai có tiền thì mua, nghèo túng đến xin cũng được.

HỒNG-KHÈ CÓ MÓN THUỐC LÂU HAY NHẤT HOÀN-CẦU

ông Sapeck. Năm năm cứ ngày mồng một tháng tư, ông lại lượn ở vườn Lục-xâm-bảo, tay giắt thõng theo...một con tôm hùm.

Một bữa mồng một tháng tư nọ, đầu đội mũ có dấu hiệu sở lục-lộ, ông đến giữa một phố lớn cảng thưc giây ngang qua đường, một người bạn cầm đầu giây bén kia.

Một người lính cảnh sát hỏi :

— Ông làm gì thế?

Ông trả lời :

— Tôi là người sở lục-lộ, thành phố cho ra ngầm để xửa lại quang phố này.

Người cảnh sát hâm xe qua lại. Ông Sapeck rút sô tay ra biên hàng tràng con sô.

Như sực nhớ ra một điều gì, ông gọi với sang đầu giây bén kia :

— Nay bác, về lấy hộ tôi cái giây « phản trung tâm », tôi bỏ quên ở sô

Người bạn trao đầu giây cho một chàng tờ mờ đứng xem gần đây :

— Bác, làm ơn giữ hộ tôi một lát, tôi quay về ngay.

Phút này qua phút khác, người đi lấy giây vẫn chưa về.

— Đồ chó chết! Tôi đến phải thân hành đi lấy mới được.

Rồi ông Sapeck lẽ phép nói với người cảnh sát :

— Thưa ông, ông làm ơn thay tôi một phút.

Người cảnh sát cầm lấy đầu giây.

Ông Sapeck đi mất hút. Bác cảnh sát và chàng cầm đầu giây bén kia ngạc nhiên nhau chưa hiểu ra sao thì suốt giặc phô xe ngựa đã đỗ lại đầy rẫy, người trong xe đợi lâu tức giận hò hét ầm ĩ.

Vài nhà hài hước thủa xưa

Ông Romieu là chủ quán một quán kia.

Nhậm chí được ít lâu, ông suýt bị bắt, vì hôm mồng một tháng tư ông giàn một tờ công yết khai chiến với hết thảy bộ cao bô dừa trong quán.

Ông Vivier, một nhạc gia đại tài, đi đến đầu hòa đất là ông phải giở ngón Tú Xuất ra đến đấy.

Một bữa mồng một tháng tư, ông vào một cửa hàng tạp hóa mua mười hai cây nến, mỗi cây một hiệu khác nhau. Ông gắn cả lên mặt bàn, thấp lên xuốt lượt và nói đó là ông muốn thử thử nào tốt hơn hết để mua văm trăm bao. Rồi khi mười hai cây nến đã cháy hết, ông nói là không có thứ nào được vừa ý, ông thôi không mua, dành cùi thấp đèn dầu vậy.

(Còn nữa)

N.H.N. (Thuật)

Cải chính

Trong bài « Chung quanh Đoạn Tuyệt » trang 9 Phong Hóa số trước; câu: «...để kết cục đời làm đâu » in nhầm ra « để kết cấu... ». Vây xin cải chính.

— Thế nào, những đồ săn được đâu?
— Ở nhà thương
— Sao lại ở nhà thương? Hươu hay nai?
— ...Người.

BÊNH VỤC ÔNG CỨU ĐÈN

NHƯNG bức siêu quần, xuất chúng, anh hùng hào kiệt ở nước người được trọng vọng tăng bốc làm sao, thì ở nước ta bị bao-biếm làm vậy. Thi dụ như ông Cứu Đèn của tôi.

Ông Cứu Đèn bán đèn để soi sáng cho thiên hạ. Anh đèn chiếu mãi đến tận bờ rồng, nên chi, một hôm, ông đi thi Sơ học yếu lược, rồi lại một hôm, ông được án tử chúc cừu phẩm văn giai. Ông bèn mở tiệc ăn khao cài danh vọng lớn ấy.

Một cử chỉ đáng khen như vậy, mà thiên hạ họ nỡ lên tiếng thị phi, thật đáng buồn cho trình độ tri thức nước ta lắm. Họ dám nguy biện rằng mồ bò khao vọng để súng dương một chút hư danh, là một sự đáng để cho họ ôm rốn cười. Nhưng óc họ tối mờ như đêm ba mươi, có hiểu đâu được sự hành động của ông Cứu Đèn, nên tôi phải thay mặt ông, lấy đèn của ông để soi sáng vào óc họ cho họ biết

Hu danh! Ông vua lộc nước, mà họ bảo là hu danh. Họ là những người chân trắng cả, nên thấy người ta được phẩm hàm thì họ ghen tị, rồi đem pha đó thôi. Vì ở đời này, còn gì hơn phẩm hàm nữa: ngày hôm trước, còn là anh bách dinh, anh dân đen, ngày hôm sau đã chém

chệ trả nên ông Bá, ông Cửu rồi. Sự tiến bộ trông thấy. Lý tưởng của ông Cứu Đèn, chính là làm thế nào cho mỗi ngày một tiến bộ như thế mãi. Vậy tôn chỉ của ông là tiến bộ, hợp với tôn chỉ cả phái mới lẩn phái cũ, một tôn chỉ đáng để cho ta kính, yêu....

Và lại, sống ở làng, sang ở nước, mong được cao sang cũng là một lý tưởng đáng quý. Vậy mà phong dao đã có câu:

Văn thi cửu phẩm đã sang,
Võ thi lục phẩm còn mang gươm

Xem đó, mới hay được cái cửu phẩm văn giai, ông Cứu Đèn lấy làm sang là phải lắm, không còn ai nói vào đâu được nữa vậy.

Đã sang, tất phải có khao vọng. Phép vua thua lẻ làng, ông nên danh nên giá mà về làng không khao thí ông vẫn chỉ là một anh bách dinh. Vả khao vọng là một cái lẻ cỏ của nước nhà, đáng yêu vì nhờ nó mà dân làng được vài bữa phè phön no say, đáng quý vì nhờ nó mà danh ông Cứu Đèn vang ra bốn biển..

Có khao, ông mới thành ra ông Cửu, có khao, ông mới được ở ngoài dinh ngồi một chiếc chiếu không rách. Chiếc chiếu lành lắn ở ngoài dinh, đó là lý tưởng của ông Cứu Đèn sáng suốt, cũng như nó phải là lý tưởng của những người biết nghĩ vậy. Bởi vì sao? Bởi vì chết có trống, có kèn, thì sống phải có đèn, có dầu, có chiếc chiếu cắp điếu, có miếng phan kha khá... có danh trong làng, ngoài xóm vạy. Phái mới thường bảo: sống phải theo một lý tưởng mới đáng sống. Ông Cứu Đèn thật đáng sống lắm, vì ông sống theo lý tưởng nọ vậy.

Giá thử ông Cứu Đèn không khao vọng, thì ông ấy lại giống người thường mắt, mà ông Cửu tôi lại không phải là người thường. Vả, như tôi đã nói, không khao thì đổi với làng không khác gì bách dinh, thì không được chiếc chiếu sạch ngoài dinh. Như vậy thì còn ở làng làm gì? Đã không ở làng, còn ra hồn

Tô lụa nội hóa đủ các mẫu và các hạng để may y-phục phụ-nữ về mùa Xuân và mùa Hạ năm nay.

Có bán đủ các mặt hàng của hãng S. F. A. T. E. Nam-dịnh dệt.

Thật-thà

Hàng tốt

Giá hạ

là ba cái đặc-diểm của hiệu :

MAI-ĐE
26 PHỐ HÀNG ĐƯỜNG HANO

người sao được. Tuy vẫn là người đấy, nhưng là người không làng. Tuy có thể là người hữu ích cho nhân quần, xã hội đấy, nhưng vẫn là người không có làng, nghĩa là một người chưa đáng làm người... Vì, theo một tư-tưởng cõi niềm đây vẻ triết lý cao xa, đã làm người vô ích cho xã-hội đến đâu mà đã đóng góp đủ với làng, cũng là một người tốt vậy.

Tư tưởng cao xa ấy, than ôi, theo giờ thời gian mà tiêu diệt dần đi, khiến cho những người hoài cổ đều ân-hận ngàn ngò. May có những ông Cứu Đèn đứng ra nhận lấp cái trọng trách nhắc lại cho ta tư tưởng ấy, khiến cho ta biết rằng nước ta vẫn còn nhiều cổ tục hay ho...

Cái công ấy của ông Cửu, thật đáng để ta đúc tượng như ông Cửu Nghi vạy. Vậy ai có đúc tượng ông, xin nhớ đặt vào tay ông một cái đèn hoa-kỳ để tỏ ra rằng ông đã cầm đèn soi sáng vào những óc tối tăm mù mịt...

Tú Ly

CÀU

Cần người làm

Gần dùng ngày hai người con gái nhanh nhẹn, hanh kiêm tốt (biết thêm chữ Pháp càng hay) để bán hàng và một người biết làm các tú bánh ngọt. Ăn ở ngay hiệu chúng tôi. Hồi M. Dzong Café Restaurant Bình-Dân, 5, Rue Năng-tinh Namdinh.

Cần hai người thợ biết vẽ c.lque giỏi để vẽ mầu dentelles có thể trông một cái mầu mà họa ra những cái khác nhau được.

Cơm nuối, lương mỗi tháng 3\$00. Tăng lương tùy theo tài sức làm. Hồi M. Nguyễn-hữu-Quýn 53, Bd Rollan les. Hanoi.

Cần một bạn thanh-niên khỏe mạnh, học lực phổ thông, thạo việc giao thiệp buôn bán, có óc mỹ thuật, thích làm việc (biết vẽ càng hay) có thể ở ngay trong sở. Hồi Studio Nam-Mỹ 171-A, Avenue Belge, Haiphong.

Cô, thày tốt nghiệp hay cựu sinh viên năm thứ tư trường sư-phạm muốn dạy học tại tư gia, thì viết thơ và gửi carnets scolaires cho M. Đỗ-Mỹ Vétérinaire indochinois, Savannakhet.

Xin việc làm

N. 142. Đứng đắn, đã học qua ban tú tài, giao-thiệp giỏi, cần một chỗ dạy tu ở Hanoi, hay làm một việc gì cốt đề thi giờ học thêm, lương không cần, cốt cư sử được tử tế là đủ. Hồi Tuần Anh c/o M. Cầu 49, Sinh từ, Hanoi.

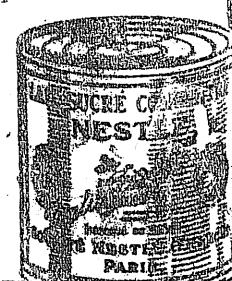
N. 143. — Trẻ tuổi, thích âm nhạc, chớp bóng, văn chương, thể-thao... muốn tìm bạn già ở xa nói truyện bằng thơ.

(Chữ tay hay quốc ngữ cũng được). Hồi M. V. Linh Trésor Hué.

SỮA NESTLÉ
Hiệu con chim

SỨC MẠNH CỦA TRẺ CON
BAO THẦU CHO CHÍNH PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN: cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, v.v.
Ở TRUNG - KỲ, BẮC - KỲ VÀ CAO - MAN

CƯỜNG ĐỘI

SĨH CẦU ĐỐI

NGÓ-BÁO số 2608, có đăng hai cái tin « quan ăn hối lộ », và « phu tinh » với hai cái đầu đề như thế này :

Ăn tiền hối lộ : viên tri-phu Quảng-
oai Đặng-văn-Cận bị hối cự tinh sỹ (?)

Vì dan diu với con sen : thầy đồ Trần-
đinh-Hòe phu nghĩa tao khang...

Hai câu như thế, thì rất có văn
chương rồi. Nhưng có một sự mà ta
không ngờ đến, nếu không hiểu cái
thâm ý của nhà phóng viên nhặt tin,
là hai câu ấy lại còn đối chọi nhau
nữa.

Ta bỏ bớt những chữ thừa đi, sẽ
thấy :

— Ăn tiền hối lộ đối trọi với dan diu
con sen.

Tri phu Đặng vân Cận hối cự tinh sỹ.
đối với :

Thầy đồ Trần đinh Hòe phu nghĩa
tao khang.

Thật là nôm đối với nôm, chữ trọi
với chữ !

Mới biết nhà phóng viên Ngõ-báo là
một người sinh làm câu đối, mà lại
làm ngay trong một cái tin vật của tờ
báo hàng ngày !

TRÓI BUỘC

TRONG một bài luận về « cách cai trị
thuộc địa của người Pháp ở Đông
Dương », ông Emile Tavernier ở báo
« La voix française » có kề một đoạn
văn của nhà tiến-sĩ Phạm-quang-Bách,
trong bài luận tiến-sĩ, đại ý như thế
này :

—« Người Annam sống quay về quá
khứ, theo những tục lệ nghìn năm đã
luyện tâm hồn và cái quan niệm về cuộc

dời của họ, nhưng cũng vì thế, đã đe
nén hết cả cái sức mạnh phẫn đấu của
tri thức và bắt vào một cái khuôn phép
mà tri thức không thoát ra được...

Xem vậy thì người mình bị trói buộc
dù mọi đường, dù cả các phương diện,
về hình thức cũng như về tinh thần:
những giây dâng buộc ta đã trải qua
mấy trăm năm mà không dứt, và xem
chừng vẫn còn bền mạnh vô cùng.

Cái sức mạnh nào làm dứt được
những giây đó ?

CÒN BIẾT AI THỰC THÀ?

DẤU ĐƯỜI câu truyện can hệ ấy
như thế này :

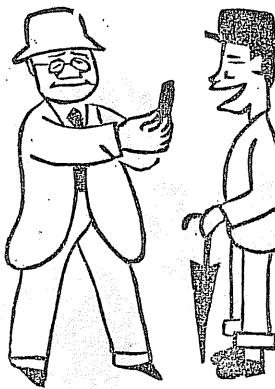
Ông Lê tràng Kiều ở Hanoi báo, có
viết một câu văn về thơ mới. Câu văn
đó, ông Thái Phỉ bên báo Tin Văn cho
là một câu viết không đúng mèo, bèn
tự đóng vai một nhà « gỗ đầu trẻ » đem
câu văn của ông Kiều lên bảng đèn
sửa chữa.

Ông Kiều không bằng lòng, bèn đi
nhờ thầy kiệu là ông Trương Tứu cãi
hở.

Ông Trương Tứu bèn lên tiếng bê
cách chữa văn của ông Thái Phỉ, đồng
thời cho ông này là vừa chót nhả, vừa
không đứng đắn, vừa không thực thà
(tha hồ chọn).

Lại đến lượt ông Thái Phỉ không
bằng lòng. Chẳng kém gì, ông ta cũng
đi mượn ông thầy kiệu Lê Thanh ra
cãi hộ.

Ông Lê Thanh lớn tiếng (chẳng kém
gì ông Trương Tứu) cho ông Trương
Tứu, hoặc là không biết trích văn,
hoặc là biết trích văn, nhưng không

ÔNG TIỄU — Tôi mới chế
ra được một cái máy hút
thuốc lá rất thân tình ..

... dì đầu thuốc lá, hút một
cái là thuốc lá cháy.

— Sao ông k
cho thiên hạ

ÔNG CỨU ĐÈN

MUỖU :

Khi xưa cầm cui gõ đèn
Cơm nhà hai bữa, bạn quen mấy người?
Bây giờ thay bức đổi ngồi
Lên râu ông Cửu, chếttoi trâu bò.

HÁT NÓI :

Bác phó đèn là người Hà-nội,
Đội ơn trên tẩm gội móc mưa.
Nhú vợ rằng : « này sắc nhà vua »,
Tiếng me-dĩ với bô-cu, giờ đổi hẳn.
Mày mặt nở nang hàm cửu phẩm
Cố bàn thành kinh lê tam sinh (?)
Khi yết thàn, khi cáo miếu, khi mỏi
họ, khi kính dán, khi phổ phuòng năm
ba bữa, khi thuyền thợ một hai binh,
Khởi mang tiếng « bạch định », nào ngại
tốn.

Chữ danh phận sao mà đắt góm?
Kia trâu bò, gà lợn, phi bao đèn?
Từ rày ông Cửu là tên.

Văn-luận.
(Nam-dịnh)

1. Trâu, bò, lợn hay gà.

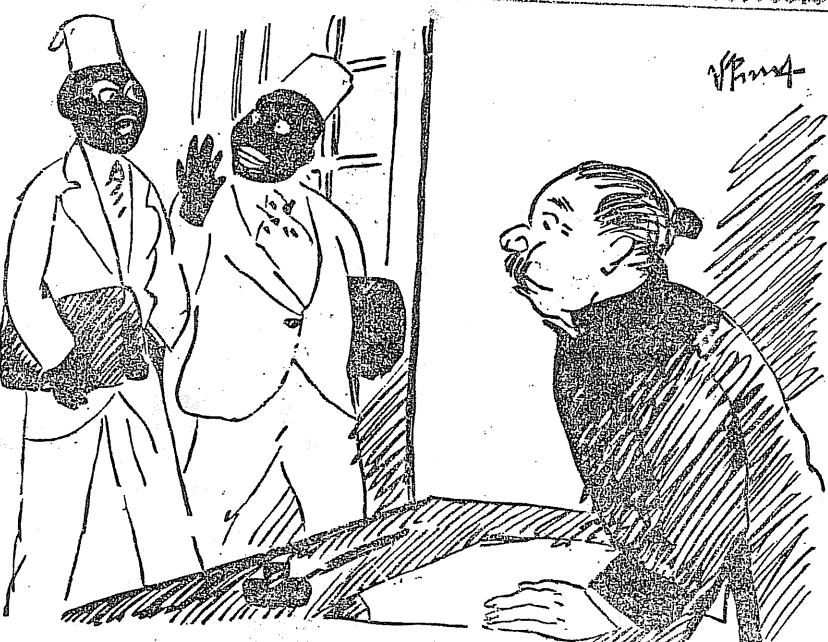
Tin làng báo

Tờ Việt-Dân do ông Đặng-thúc-Liêng chủ
trương sẽ tái bản ngày 15 Mai 1936.

Lần này Việt-Dân lại phụ làm cơ-quan cho
Việt Nam Y Được Hội đã thành lập chính
thức kể từ ngày 25 Mars 1936.

Prochainement ouverture
du SALON DE COIFFURE TRAC
86, Rue du Chanvre

Plan et façade conçus par
L'ARCHITECTE VO DUC DIÊN
57, Route de Hué, Hanoi

LỜI THÁNH DẠY

DỊCH LUẬN NGỮ — Hữu bằng tự viễn phương lai, bất diệc lạc hồ (có bạn
lưu phương xa lại, chẳng cũng vui vậy ôi !)

HỒN TRE

Tuần-báo chú-trọng về kinh-tế và văn-hóa.
Tòa soạn và trị-sự ở số 11 phố Hàng Cót Hanoi
Một năm : 1\$50, sáu tháng : 0\$80, ba tháng 0\$40, mỗi số 3 xu.
Chủ nhiệm : NGUYỄN-MẠNH-ĐẶNG

SĒ CÓ : Những cuộc xung-đột kịch-liệt giữa các nhà văn ở phái duy-vật và phái duy-tâm.
Những bài nói rõ về sản-phẩm của chế-độ phong-kiến ở Á-dông. — Hai truyện, dài (một
dịch ở Tàu, một dịch ở Tây) và một truyện ngắn. Mấy danh-sỹ có thực-học ở ba Kỳ viết giúp

Xin gửi ngân-phiếu và bài vở cho:
NGUYỄN-VĂN-RIỂM tức UYỀN-DIỆM

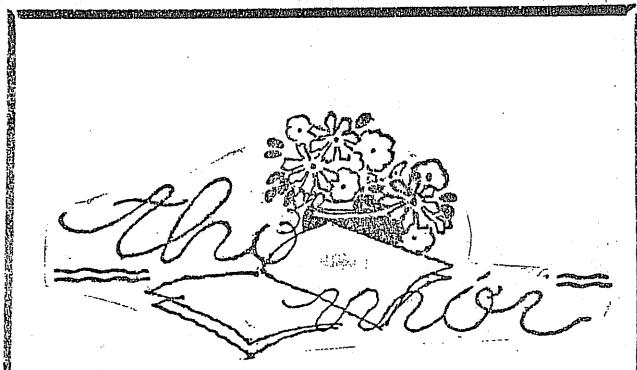
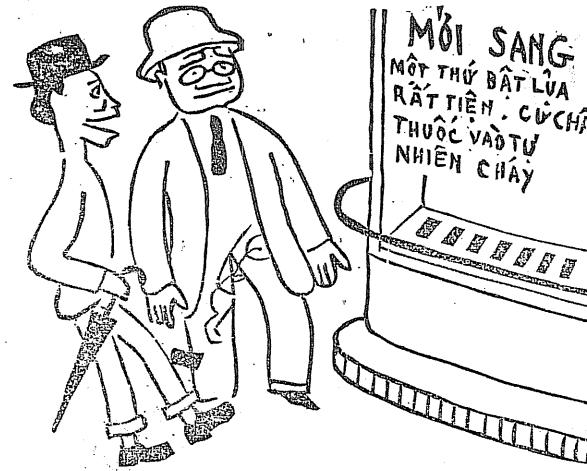
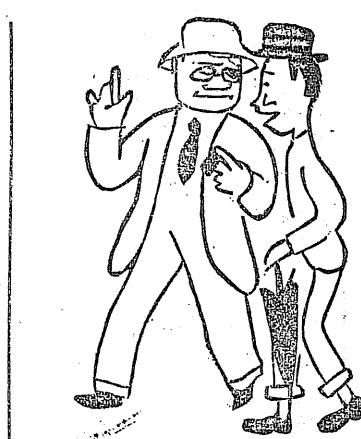
Tập, mỗi số nhất đặc-biệt ra ngày 6 Juin 1936

Giày kiều mới mùa bức 1935 bằng vải « Thông Hơi »
đi rất mát chân, đẹp và bền hơn các thứ vải
thường — Có trước nhất ở Đông-Dương tại hiệu :

VAN-TOAN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO, HANOI

có nhiều kiều khác nhau rất đẹp và là mắt
chưa cầu có. Có catalogues gửi đi các tỉnh

ÔNG TIÊU — Tôi không nghĩ đến việc bán vì tôi là một nhà khoa học chỉ cốt tìm tôi. Tôi chỉ làm có hai cái: biểu cao Thống một cái và cao Võ một cái...

TIN VỊT

Nhiều bạn gửi thư về hỏi bao bao rằng việc ông Bùi-xuân-Học làm thơ có phải là một « tin vịt » không? Ông Học làm thơ? Hay lại ai già hờ ông?

Điều đó, chúng tôi không biết.

Vậy các bạn thử hỏi ông Học xem.

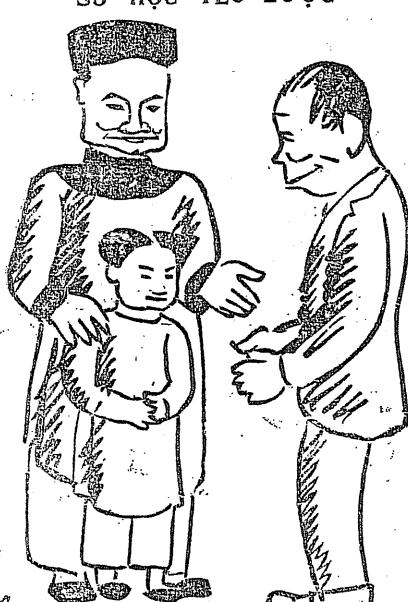
Về phần chúng tôi, thì chưa thấy bạn đồng nghiệp cải chính.

Tin sau cùng

Ông Học đã cải chính. Ông nói bài thơ hay đó chính là của ông nghĩ và viết ra. Vậy xin vui lòng cải chính lại cho đúng sự thực.

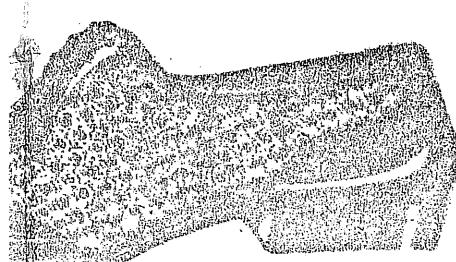
P. H.

SÁU CUỘC THI SƠ HỌC YẾU LỰC

ÔNG CỬU ĐÈN — Thưa ngài thât hiềm nhà được như nhà tôi, phụ tử đồng khoa.

giá mỗi đôi từ: 3\$50 trên lít

Hát đâu đó

Nhất định nhầm

Hanoi báo số 20, « Cải chính »: ... Trang 4, cột 2, giòng 1 số này: Theo Ruyard Kipling — thơ xếp nhầm ra Ruyard Kiphing, các bạn đọc chừa lại cho đúng...

Và chừa hộ cả cái cải chính nữa, vì tên nhà văn-sĩ Anh không phải Ruyard Kipling mà chính là Rudyard Kipling.

Trái ngược

Hanoi báo số 10, bài « Cảnh cũ »:

... Người ấy trạc độ 50 tuổi, nhưng trông bộ dì vẻ đứng, ta tưởng chàng mới ngoài bốn mươi..

Nếu đã trông người ấy trạc độ 50 tuổi, thì sao lại còn tưởng mới ngoài 40?

Người là

Cũng số báo ấy, « Thị-Mịch »:

... Người tôi coi như một vị ân nhân vì đã có cải công to xóa sạch được hết những vết đau khổ nó khâm vào ký ức tôi từ lúc tôi chưa có cái trán ghi những nét rắn phong-trần...

Từ khi chưa có cái trán... nghĩa là từ khi chưa thành hình người, hay chưa có người, thế mà đã có ký ức rồi, thì lạ thật!

Ái tình

Trung-bắc Tân văn số 5737, « Một gái nhảy »:

... Hai người trao bầu tâm sự và đánh đổi trái tim cho nhau từ hai năm về trước...

Nếu quả thật đánh đổi trái tim cho nhau được, mà người nő giữ chặt lấy trái tim người kia, thì làm gì có xảy ra truyện!

Thế thì lạ thật!

Đồng Pháp số 3243, « Con cá lạ »:

... Người ta đánh được một con cá hình thù trông rất lạ, khác hẳn với các thứ cá thường... đầu giống như đầu con hải cẩu (phoque) mõm bò, hai tai to bằng hai cái quạt giấy nhỏ rủ xuống hai bên má... hai mép mõm râu tua túa, không có mang, thở bằng phổi, minh tròn và nhẵn, có hai vú.

Thế thì con cá ấy là thật. Nhưng lạ nhất nữa lại chính nó là con hải cẩu (phoque) mà báo Động pháp đang tả hình dạng đó, và nó không phải là một con cá (vì nó dễ con).

Chưa chắc

T.T.T.B. số 104, « Một trái tim »:

... Cái đời sống của quả đất là những đời người kéo dài ra...

Thế dễ thường khi chưa có người, thì quả đất chết?

Cũng là một con cá!

Mai số 12, « Báo Vũ khéo trác người ta »:

... Tục lệ Âu-Mỹ tới ngày 1 tháng 4, người ta tha hồ giả ngộ, đặt truyện nói láo chơi. Họ gọi ngày ấy là « Poisson d'Avril » hay là « Jour de bluff »...

Nếu gọi như vậy thì hóa ra ngày ấy cũng là một câu truyện láo, không có thật mất! Thế ra người ta gọi là « Journée du poisson d'Avril » (ngày cá tháng tư) hill mới phải.

Đặt chỗ nào?

T.T.T.B. số 104, « Bí-mật »:

... Làm cho khách bằng quan trọng đối lồng mày dài nhỏ đặt hai bên sống mũi như hai nét vẽ...

Ước ao rằng không phải đặt ở dưới con mắt!

N.D.C.

CÓ NHỮNG CHI TIẾU...

Buổi ấy troi cười như dóa hoa,
Em không nhìn thấy ta đi qua
Ngắm em và săn bầy trong tri
Một cảnh êm-dềm giữa chúng ta.

Nhẹ đe hồn trôi trên giải mây
— Yêu Tin riêng của tuổi thơ ngây, —
Thú vui không phải dày công kiếm :
Đã thấy trong lòn mắt đắm say,

Trong miệng xinh xinh hinh trái tim,
Trong đôi mi nhỏ nét cong mềm,
Trong bao vẻ đẹp trời thâu góp
Để lao ra thành bóng dáng em.

Bao nhiêu ước vọng của tâm tình
Ta cũng thu vào một bức tranh
Bé nhỏ, êm-dềm, muôn nét dịu:
« Bên em ta nghỉ bước điệu linh ».

Nhưng tháng ngày qua, bụi cát đầy,
Đường đời lận đận bấy lâu nay,
Ta không được gặp em lần nữa,
Tuy áng hương lòng vẫn thoảng bay.

Dẫn bước gian nan, có những chiều
Sương thu lạnh thăm gó phiêu lưu,
Binh-yên làng sám mo trong khói,
Riêng nỗi người không kể giấu yêu.

Tha thiết lòng ta thấy nỗi buồn
Của đời luân lạc, kiếp cô đơn,
Cố tim nhưng chẳng bao giờ thấy
Đối phút yên ủi nỗi xót thương.

Hôm nay, dại lại thấy són-sao,
Tro tro mình trên gác tro cao,
Lại thấy tiếng què trong tiếng gió
Qua lòn kính vỗ gọi đưa vào...

Lan-Sơn

Các bà đau tử-cung!!!

Nếu các bà thấy trong người rู้ rượi, dạ dưới đau đớn khó chịu, khí hư ra đậm đặc, có khi vàng, khi trắng, khi lẫn cả máu, cả mủ, hẳn các bà đã biết bị một trong bốn chứng đau tử-cung :

1º HU TRỆ TỬ-CUNG — Kinh nguyệt không đều lâu ngày tử-cung và hai sợi giây chằng yếu nên tử-cung sa.

2º NỘI THƯƠNG TỬ-CUNG — Lúc sinh đẻ trắc trở làm cho nás (kèm tử-cung, tử-cung có vết mà sinh bệnh).

3º NHIỄM ĐỘC TỬ-CUNG — Khi thấy kinh, vì băng bó không cho hở hơi; nón hơi độc máu xấu nhiễm vào tử-cung làm cho tử-cung sưng.

4º NGOẠI THƯƠNG TỬ-CUNG — Trong khi giao hợp, bị gốc độc bệnh phong-tinh truyền nhiễm.

Các bà dùng nhiều thuốc rồi mà không khỏi. — Nay muốn rõ căn bệnh, và muốn căn bệnh mau khỏi, nên hỏi mua thuốc :

« BÀ-ĐÀ SON-QUÂN TÂN » của chúng tôi, là thuốc phát minh trị bệnh tử-cung và khí hư, trăm người dùng không sai một. Quý bà sẽ ngạc nhiên, với số tiền rất ít mà quý bà sẽ được lành mạnh và sẽ có thai nghén chắc chắn sau khi khỏi bệnh.

Giá thuốc BÀ-ĐÀ SON-QUÂN TÂN: Hộp lớn (10 gói) 1\$00 — Hộp nhỏ (5 gói) 0\$80

Nhà thuốc VÔ-YAN-VÂN Thuadumot (Namky)

Chi-cục HAIPHONG :
108, Bd Sennal,
Tél. 248

Tổng đại-lý NAM DINH :
Tho-thể-Diường,
296, Rue Paul-Bert

Tổng đại-lý HAIDUONG :
Tài-Lương
17, rue Maréchal Foch

Chi-cục HANOI :
26, Rue du Coton
Tél. 88

SƠN

TRUYEN DAI cua NHAT-LINH

(Tiếp theo)

NÀNG vội quay trở lên bờ, nhưng không kịp, Thái đã đến nơi và dừng ngựa bên suối. Chàng cố giữ vẻ tự nhiên, nói với Thanh :

— Chị đừng ra quá. Ở đây có cái vực sâu lắm.

Thanh vẫn đứng yên dưới suối đáp lại :

— Chỗ nào ở vùng này, anh cũng thuộc cả ?

— Nhất là chỗ này. Vì mùa hè tôi vẫn tắm ở đây luôn.

Thanh dăm đăm nhìn Thái ngồi trên mình ngựa; không biết tại sao lúc đó, nàng thấy Thái giống một tinh nhân cũ của nàng, một tinh nhân đã vì quá yêu nàng mà tự tử ba năm trước đây, nay như đột ngột hiện về với nàng ở giữa cảnh núi rừng hùng vĩ. Trong một lúc nàng quên cả Hiệp, nhìn Thái bằng hai con mắt thèm thuồng và thấy Thái ngồi vững trên lưng ngựa có một vẻ đẹp cứng cáp, khỏe mạnh khác thường. Nàng lấy làm thận trọng nghĩ của mình, vội lấy giọng thân mật như chị nói với em, hỏi Thái :

— Anh coi đắn gỗ xong chưa ?

Thái đáp :

— Tôi vừa ở trên rừng chám vẹ. Toan vào đây nghỉ, lại gấp ngay được anh chị, tình cờ quá.

Thái đã nói dối: Chàng không lên rừng chám coi đắn gỗ bao giờ.

Sau khi Hiệp và Thanh đi, chàng cũng cưỡi ngựa vào rừng. Chàng muốn gặp mặt hai người, nhưng lại sợ gặp mặt; từ sáng, đi lang thang khắp các rừng, chàng thấy việc đi tìm Thanh là một cái thú lạ, nhưng chàng sợ không dám phân tích lòng mình để xem vì sao lại là một cái thú.

Thanh bảo Thái :

— Anh ở đây ăn luôn thè. Có đủ để ba người ăn.

Thái buộc ngựa và đến giúp Hiệp bầy các thíc ăn lén tắm vải. Thanh lại gần nói :

— Hai ngài làm giúp hộ, tôi mệt quá.

Rồi nàng đặt mình xuống bãi cỏ, nằm ngửa nhìn trời, hai tay quặt rá

Tóm tắt những kỳ trước

Hiệp một ông tham nghỉ trả hạn và chủ đồn điền, lấy Thanh, một thiếu nữ giòng rỗi dài các những tâm tính phóng đãng. Hiệp đưa Thanh về đồn điền của mình để mong cùng Thanh sống những ngày ân ái đầy đủ...

O đồn điền có Thái, 24 tuổi làm quản lý..

phía sau đặt dưới đầu làm gối. Nàng lim dim mắt, thở mạnh một cái, nói :

— Cố ngoài nắng thơm la.

Mấy cây cẩm-lai cành lá xòa ra ngay trên chỗ Thanh nằm, nhưng vì cao quá mà lá lại thưa, nên Thanh tưởng như bóng cây không chiếu được tới đất. Lá nhỏ lăn tăn và xếp đều in lên nền trời trông tựa một bức họa trên nền lụa xanh màu lam nhạt. Một con bướm trắng bay loáng quăng trong cảnh cây rồi bỗng như chiếc lá rung, là là rơi xuống chỗ Thanh nằm.

Hiệp xếp xong gọi vợ :

— Xin mời nàng tiên dưới suối lại uống rượu vang.

Thanh vừa cười vừa lại ngồi sát cạnh chàng. Nàng nhìn đồ ăn, nuốt nước bọt mà cầm cốc để lên môi :

— Mời hai ngài.

Vì mặt Thanh vừa rửa xong không

thẳng thắn, chàng khó chịu chỉ vì có Thái ngồi đó.

Suốt bữa cơm, Thanh luôn luôn cười đùa; hơi rượu () lên làm nàng đỏ bừng má và quên cả giữ gìn trước mặt Thái, Hiệp ngồi yên không nói gì. Thanh tinh nghịch nhìn chồng :

— Hôm nay nhà ít lời nhỉ ?

Hiệp đáp lại vắn tắt :

— Tôi uống rượu vào không hay nói lôi thôi.

Thanh hiểu ý, ăn vội vàng cho xong, rồi đứng dậy từ cáo :

— Xin lỗi hai anh chị, tôi phải về sớm, còn bận việc ở nhà.

Khi Thái đi rồi, sau một lúc yên lặng khó chịu, Thanh nói :

— Tình nết mình lạ quá.

Hiệp đáp :

— Minh bảy giờ lại trách cả tôi đây à ?

có phần nên Thái thấy nàng lộ vẻ đẹp riêng khác mọi ngày thường — có cái hương vị mát mẻ của rau

nguyên mới hái. Hiệp lấy làm khó chịu về dáng điệu lá loi của Thanh khi đưa cốc lên môi khiến chàng nghĩ đến rằng trước kia với những

người khác, nàng đã có cái dáng điệu đó. Chàng không trách gì Thanh vì cử chỉ của nàng rất tự nhiên,

Câu trả lời có vẻ chịch thượng làm Thanh tủi thân. Nàng nén giận, dịu dàng nói :

— Minh không nên thế. Minh không nên đề anh Thái anh ấy giận.

— Nhưng tôi có làm gì đâu. Anh ấy giận thì tôi cần gì.

Không phải thế. Nhưng không nên làm mất lòng một người đã chịu ơn mình. Nên thương người ta mới

phải.

Hiệp nhìn vợ, nói thông thả :

— Thương, mình thì ai mình cũng thương.

Thanh rơm rớm nước mắt, cười nhạt, nói :

— Minh ghen cả với anh Thái à ? Nàng cúi mặt, khóc nức nở :

— Ra mình nghĩ cả cái tình yêu của em. Sao mình nỡ nói những câu tàn ác như thế. Em đã muốn quên..

Hiệp biết mình đã nói quá lời.

— Anh chót lỡ lời, xin lỗi em. Em yêu anh, tin ở anh thì em đừng hay nghĩ xa gần, tranh lòng vì một câu nói lỗ...

Chàng âu yếm đặt đầu Thanh vào vai mình, rút khăn lau nước mắt, nói như van lợn :

— Anh xin lỗi em... Khổ quá ! Chúng mình hóa điên hay sao ? Em đã biết anh không có em, thì anh không sao sống nổi.

Thanh giơ hai tay ôm vòng lấy cổ Hiệp :

— Em cũng vậy.

Nàng nhìn thẳng ra trước mặt, thì thầm kể lể :

— Có anh thì em mới sống được đến bây giờ, em mới thấy sống là vui. Nếu một ngày kia, anh không yêu em, thì em không biết sống ở trên đời này làm gì nữa... Em sợ lắm, anh ạ.

— Không, em không sợ.

Hiệp nhìn Thanh ngạc nhiên vì chưa thấy lúc nào nàng đẹp như lúc đó. Chàng mê man nói :

— Trời, em đẹp quá... Yêu em quá không biết nói ra làm sao nữa !

Thanh và Hiệp đều lấy làm là rằng câu truyện vừa xảy ra đã như kích thích hai người yêu nhau dǎm thắm hơn lên.

Hiệp cầm lấy tay Thanh, lầm bầm:

— Anh không sao tưởng tượng lại có thể sung sướng được đến như thế này !

Thanh nhắm mắt lại, gục đầu vào cổ Hiệp, nói tiếp :

— Những lúc sung sướng em cứ muốn nhắm mắt lại để nhận thấy rõ cái sung sướng của mình hơn.

Hiệp lay cho Thanh mở mắt ra và mím cười nói :

(Xem tiếp trang 12)

Mời lại

PETROMAX

N° 900. — 100 Bougies.

1 lit dầu hôi đốt
đặng 26 giờ

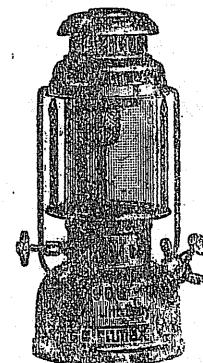
N° 821. — 200 Bougies.

1 lit dầu hôi đốt
đặng 18 giờ

N° 826. — 300 Bougies.

1 lit dầu hôi đốt
đặng 12 giờ

DÈN MANCHON KIỀU MÓI RẤT TỐI TÂN

Giống giòi chế tại Đức quốc — Đốt bằng dầu lửa và dầu sáp — Rất tinh xảo, rất bền bỉ, ngọn lửa sáng sanh, chịu đựng ngoài mưa gió — Sài đèn Petromax rất được tiện tận, ít hao dầu — Cách đốt rất dễ dàng, không sợ chúc chắc đều giờ, ai cũng có thể đốt được — Các nhà sài đèn manchon thiện nghệ đều công nhận đèn hiệu Petromax là tốt hơn hết —

Đèn Petromax có bảo kiết luôn luôn.

Établissements DAI-ICH

CHUYÊN MÔN BÁN CÁC HIỆU ĐÈN DANH TIẾNG :
PETROMAX, SUCCES, NOEL, ASIATIC v. v. Đồ phụ tùng các hiệu đèn đều có bán đủ.

N° 29 Bd TÔNG-DÓC-PHƯƠNG. — CHOLON

CHIẾC TẤT NHUỘM BÙN

TRUYỆN TRINH THẨM của PHẠM CAO CÚNG

(Tiếp theo)

EÂY giờ thì không còn cái gì là bí-mật nữa.

Sáng hôm sau, lúc đi học về, tôi học cái cách của những anh bạn học lười, chuyên môn đi nhà thương để được nghỉ, nghĩa là tôi lấy thuốc lá đi vào mắt để vờ làm đau mắt. Ăn cơm xong, tôi bèn mổ túi lấy cái lọ thuốc đặt mắt của dì tôi vẫn thường tra. Tôi đương loay hoay với cái nút cùng chiếc ống thủy tinh rỗ thuốc, thì dì tôi, đến bên lúc nào không biết, bỗng dật phắt lấy lọ thuốc và tắt cho một cái nén thản.

— Ai cho mà nghịch, hử?

— Không, con đau mắt.

Dì tôi nhìn tôi tròng trọc, thấy mắt tôi quả nhiên đầy tia máu đỏ thì bỗng như hối mình quá nóng, ôn tồn bảo tôi rằng :

— Chết chua, ra thẳng bé đau mắt thực; khốn nạn, dễ con lây dì hẳn. Nhưng thuốc này nặng lắm, con tra không được, dễ dì mua cho thuốc khác.

Rồi dì tôi móc túi cho tôi một hào «dê ăn quà» hình như cốt để đèn cái tát lúc nay. Tôi bỏ hào vào túi. Dì tôi quay đi, vui mừng. Bằng một cái tát trái, dì tôi đã cho tôi biết một cách rõ-rệt rằng những điều tôi úc-đoán đều đúng cả.

Tôi đã biết rõ người ấy vào bằng cách nào. Tôi sẽ biết rõ người ấy là ai, và bắt quả tang lúc họ hành động, vì tôi đã đoán chắc họ đương mưu tính việc gì.

V. - CHẠY ĐẮNG GIỜ !

Hôm thứ sáu, sau bữa cơm chiều, tôi xin phép dì tôi đi chơi.

Khác hẳn mọi ngày thường còn hỏi han cặn kẽ, lần này dì tôi bỗng lòng cho phép ngay. Tôi bèn tìm yú già, bảo yú rằng :

— Có người thực, yú à!

Yú già không hiểu tôi định nói gì, ngăn người, hỏi lại :

— Người nào?

— Người thường vẫn lên vào nhà ta!

— Không có lẽ!

— Được, rồi yú xem ! Song hôm nay tôi muốn ngồi canh cửa xem nó vào lúc nào. Nhưng tôi sợ dì tôi mắng, hễ dì tôi có hỏi, thì yú bảo tôi đi chơi rồi nhé !

Nói xong, tôi chèo lên vựa thóc, — nhà tôi buôn thóc gạo, — ở ngay áp cửa, lấy dao đục khoét cót ra một lỗ nhỏ để nhòm. Yú già thì bắc chiếc ghế ngồi ngay bên cửa. Một lát sau, dì tôi ra; dưới ánh ngọn đèn hoa kỵ lờ mờ, tôi thấy dì tôi rút khăn lau

chiếc kính, rồi quấn lại khăn quàng bằng len đen. Trước khi đi, dì tôi quay lại hỏi yú già :

— Cậu Phát đâu, hắn lại đi chơi rồi?

— Vâng, cậu ấy vừa đi.

— Con nhà thế thì thôi ! Tôi đi dắt này một lát, yú trông kỹ cửa nhà !

Một lát sau, dì tôi về. Rồi dì tôi lại đi, rồi lại đi, rồi lại về, lần nào cũng chỉ cách nhau chừng độ mươi, mười lăm phút thôi. Rồi cách một lúc lâu, chừng độ nửa giờ, tôi không thấy dì tôi đi nữa. Tôi tự nghĩ :

Rồi tôi cởi bỏ áo ngoài, lén gác đi ngủ. Nhưng lên đến nửa cầu thang, tôi đã chèo xuống, rồi dón đèn lẩn trèo luôn vào vựa thóc.

Đèn trong nhà đã tắt. Nằm co trên đồng chiếu, tôi nghe rõ thấy dì tôi dón đèn lên thang gác. Một tiếng vặt chìa khóa. Nếu tôi thực ở trên gác thì đã bị nhốt rồi.

Trong buồng đã bắt đầu có tiếng trò truyện, rì rầm. Lúc đó, tôi tức tối vô cùng, những muộn chạy ập vào trong phòng, bắt quả tang dồn đám phu gian

được một đảng cướp lớn, chỉ tay, thét lớn :

— Mày có chạy dắt giờ !

Nhưng nó không «chạy dắt giờ», thi lại chạy dắt cửa. Nó vó vội lấy chiếc khăn đầy đồ tư trang, đầy tôi sang một bên mà chạy ra. Tôi nhanh tay rụt lại, làm cho nó đánh tuột cả vòng, hột tung tóe xuống đất. Tôi toan đuổi theo, nhưng dì tôi đương nằm trong màn đã nhảy sô ra nắm chặt lấy tôi, ghì lại.

VI. - SÁU ĐÌ, BÁY VỀ

Kỳ Phát kể đến đây thì ngừng lại. Tôi hỏi :

— Rồi sao nữa ? Kề ra anh mới ít tuổi, mà đã khám phá ra được thế thì cũng đã giỏi lắm rồi.

Kỳ Phát mỉm cười :

— Có lẽ đó cũng là bẩm tính trời sinh, nên tôi có óc trinh thám ngay từ thuở nhỏ. Chỉ buồn cười độ ấy trước khi vào bắt gian tôi đã suy tính kỹ càng, thế mà cũng vẫn sót một điều là quên rằng mình mới đứng cao bằng cái ô thì bắt sao được những người lớn như ông hộ pháp.

— Câu truyện đến đây là hết ư, hẳn phải còn đoạn kết chứ ?

Kỳ Phát có vẻ tức tối, chỉ tay vào ngực :

— Đoạn kết là : tôi thành một thằng ăn cắp, anh đã hiểu chưa ? Lúc đó, dì tôi kêu ầm phố lên rằng : «tôi là một thằng : bé ăn trộm gà, lớn ăn trộm trâu, mới nứt mắt mà đã có gan thua lúc dì tôi còn ngủ, lén vào phòng ăn cắp vòng, hoa, xuyến, hột». Ấy, tôi bị một trận đòn chí tử, giống y như hệt cái cảnh mẹ đánh con lúc nãy.

Thấy tôi có vẻ suy nghĩ, Kỳ Phát hỏi :

— Anh còn có điều gì chưa hiểu ?

— Tôi vẫn chưa hiểu người tình nhân của dì anh lén vào trong nhà lúc nào ?

— Có gì mà không hiểu. Sáu đì, bảy về mà lại !

— Sáu đì, bảy về ?

— Phải, sáu đì, bảy về. Đề nguyên tôi cắt nghĩa từ đầu cho anh nghe. Anh đã hiểu ba nét gác chi xanh trong quyền lich là gì chưa ?

Tôi gật đầu :

— Chỉ có ba nét gác ấy là cuối cùng, nghĩa là chỉ còn mỗi đêm ấy là người lợ mặt lén vào nhà. Đoạn cuối anh vừa kể đã cho tôi biết rằng : Dì anh và người ấy hẹn nhau để thu xếp tiền nong, vàng bạc, chuyên vận ra ngoài,

— Không có lẽ lại chỉ có thể thôi ! Quả nhiên dì tôi lại ra đi. Mười phút sau lại trở về, rồi lại đi, rồi lại về. Yú già sốt ruột, lâm bầm :

— Đì gì mà khoẻ đi lầm thế ?

Nhưng đã thôi đâu, dì tôi lại ra đi. Tôi ngồi trong vựa thóc, vì phải ngồi sõm lầu, lại có lầm mọt, nên vừa mỏi, vừa ngứa. Tuy nhiên, tôi vẫn bền gan ngồi đợi. Một lát sau, dì tôi về.

Hai bàn chân tôi đã thấy té dại, tưởng chừng đứng lên thì không bước đi được nữa. Đàn muỗi vo vo bên tai, trước mũi, tinh một mùi cám. Trong nhà, đồng hồ chậm chạp diễm chín tiếng... Một lát sau, dì tôi về, về rồi thay quần áo, không đi nữa. Đến lúc dì tôi ở trong nhà, tôi trong vựa thóc trèo ra. Yú già vừa chèn cửa vừa quay lại hỏi nhỏ tôi :

— Thế nào, cậu ngồi định có thấy nó vào không.

Tôi nghĩ một lát, rồi lắc đầu, trả lời :

— Không, tôi không thấy gì lạ cả !

Nhưng sự thực thì tôi đã thấy rồi, cũng như tôi biết chắc nó đã vào rồi !

Tôi vào trong nhà, rửa mặt, rửa chân, tẩy ve vừa mới chạy nhảy ở ngoài phố về.

phụ. Nhưng sau khi suy nghĩ kỹ lưỡng, nếu tôi làm ra to truyện bảy giờ thì rủ yú già biết, hàng xóm biết, cả tỉnh biết, lúc đó, liệu thanh danh nhà tôi còn gì. Tôi chắc hẳn nếu thầy tôi còn sống, tất cũng không muốn tôi làm như thế.

Bởi vậy, cho nên tôi dành năm trong vựa thóc mà đợi sáng. Cái đêm ấy sao nó mới dài. Về sau này, tôi thức suốt đêm, để bắt kẻ gian rất nhiều, song không hề bao giờ thấy hồi hộp như đêm hôm ấy.

Sáng sớm hôm sau, đồng hồ vừa gõ năm tiếng, thì yú già trở dậy, theo lệ thường, mở cửa đi mua quà sáng cho tôi. Thì tôi chỉ đợi có lúc ấy, cái lúc mà trừ tôi, dì tôi, và người lợ mặt thì không còn ai nữa.

Tôi quả quyết chạy thẳng đến buồng dì tôi, sô cửa bước vào. Dưới ánh ngọn đèn hoa kỵ, cạnh chiếc bàn con, tôi trông thấy rõ ràng một người đàn ông, mặc áo sơ-mi lụa, đương ngồi xếp những vòng, hoa, xuyến, hột vào trong một chiếc khăn mặt lớn.

Tôi lúc đó oai hùng như một tay đại trinh thám vào sào huyệt bắt

Các bạn lời nhà mua thuốc Lậu, Giang-Mai — Biểu thêm thuốc thục các bạn ở xa. — Tính giá đặc biệt với anh em lao-dộng.

Lậu. — mồi mắm : buổi tíc ra, nhiều mủ, có khì lẩn cá său dùng — **kinh niêm :** tiêu tiện thông thoát số 3 — **kinh niêm :** tiêu tiện thông thoát số 3 — **chura rút nọc :** khi ráo mủ, nứa tiêu có mảng rót, quỷ đầu sót, — ra rái già hoặc buồn ngứa trong ống tiêu, dùng thuốc tuyệt nọc lậu số 9 thuốc lậu đều giá

THANH-HÀ DƯỢC-PHÒNG 55 Route de Hué

Nhận chữa khoán — Có phòng thuỷ rửa. Có danh-y cung cấp cho đơn bốc thuốc và chế các thứ cao, dán, hoàn, tán

chữa các bệnh người lớn trẻ con. — Đ

buốt ticc, tiêu tiện như thường, vẫn êm ái mà mủ nhiều mủ giống như người có nhiều khí hư, thỉnh thoảng mấy thấy hơi ticc và nóng ở cửa mình. Đề quá trùng ẩn vào tử cung, buồng trứng thi nguy hiểm. Phải dùng thuốc số 4 mỗi hộp uống 3 ngày giá 1\$20 và Cao hút độc trà khi hư số 17 mỗi hộp dùng 2 ngày giá 1\$00.

buốt ticc, tiêu tiện như thường, vẫn êm ái mà mủ nhiều mủ giống như người có nhiều khí hư, thỉnh thoảng mấy thấy hơi ticc và nóng ở cửa mình. Đề quá trùng ẩn vào tử cung, buồng trứng thi nguy hiểm. Phải dùng thuốc số 4 mỗi hộp uống 3 ngày giá 1\$20 và Cao hút độc trà khi hư số 17 mỗi hộp dùng 2 ngày giá 1\$00.

Sinh-Huy Dược-diếm 59 Rue de la gare Vinh

GIANG HỒ

của TRẦN BÌNH LỘC

giá 0\$40

Mua buôn hoặc mua lẻ xin đến
Nhà xuất bản « Đời Nay »
hay đến 44 Hàng Da Hanoi
thor và ngân phiếu gửi cho ông
Nguyễn Tường Tam.

ĐỜI MÙA GIÓ

của KHÁI-HƯNG và NHẤT-LINH
Sách dày 230 trang. Giá 0\$60

Đời Mưa Gió sẽ mãi mãi là một tác phẩm kiệt tác (Báo Ouvre)

... Ai đọc qua mà vẫn thấy lòng thản nhiên thì quả là người đáng phục...

Không có một câu nào đáng bỏ một mục nào phải thêm.

... Cùng với cuốn Đoạn Tuyệt, Đời Mưa Gió sẽ còn mãi mãi. Ngày giờ và sau này người ta đọc vẫn thấy ham và thấy có ích lợi nữa.

Báo (Ouvre)

Nhà xuất-bản Đời Nay

Hòn bướm mơ tiên — Nửa chừng xuân
Anh phải sống — Gánh hàng hoa — Máy
văn thư Đoạn Tuyệt. Hết
Cạm bẫy người (nghìn thứ 2) . . 0\$45
Vàng và máu (nghìn thứ 4) . . 0\$45
Giòng nước ngược. (nghìn thứ 4). 0\$50
Tiếng suối reo nghìn thứ 2). . 0\$40
Đời mưa gió. 0\$60

THI TÌM CHỮ

Một cuộc mua vui có tính cách văn chương.

Ở trong truyện SỐNG có bỏ sót một chữ và thay bằng cái gạch đen trên có số thứ tự. Các bạn tìm chữ đó và ghi lấy. Hết hạn thi các bạn sẽ biên những chữ đó theo thứ tự rồi gửi về nhà báo tất cả 100\$ thưởng

có lẽ chỉ còn đợi ngày cùng nhau đi trốn.

— Còn gian gác trống?

— Cái đó thì tôi chịu không hiểu.

— Ấy, thoát tiền, tôi cũng không kiêu, nhưng sau cứ nghĩ mãi, xem gian gác trống, chiếc mắc áo, cái hốt sô giầy, và chiếc tất nhuộm bùn có liên can gì với nhau thì lâu dần vỡ lở... Anh vẫn chưa hiểu ư? Vậy để tôi nhắc anh nhé: chiếc mắc áo dùng để làm gì?

— Để treo áo.

— Cái chausse-pied? (hốt sô giầy)

— Anh này hỏi ngớ ngẩn! Để lót vào gót mà đi giầy, chứ còn dùng làm gì nữa?

— Đi giầy gì?

— Giày tây.

Kỳ Phát vỗ vai tôi:

— Ủ, giầy tây. Anh nên nhớ rằng: Chiếc tất ấy là một chiếc tất to, nghĩa

là dàn ông đi, thế mà có giày bùn, nghĩa là tuột giầy, dẫm ra đất chør gì? Vậy anh có thấy ai đi giầy tây, mà đến nỗi tuột chân ra ngoài đất bao giờ không?

Tôi gật gù, nghĩ ngợi:

— Ủ, lạ nhỉ!

— Do đó, tôi đoán rằng gian gác trống này cốt chỉ để người dàn ông đến thay quần áo. Hắn đến, cởi quần áo, treo lên mắc, tháo giầy, rồi mặc quần áo dàn bà vào.

Tôi cãi:

— Ủ, cho cải dạng thế thì cũng phải tim cách mà lén vào nhà anh chứ?

— Việc gì phải lén. Hắn chùm khăn quàng đầu, đeo kính đèn lén, rồi đàng hoàng vào nhà. Vú già vô tình, thấy dì tôi đi di, về vè luon, không dè ý, thế là hắn vào không khó khăn gì cả. Nhưng tôi đã hơi đoán ra, nên hôm thứ sáu nấp mình xem những điều tôi đoán có đúng không, quả nhiên tôi thấy dì tôi đi, rồi về, rồi đi, rồi về, rồi lại đi, lại về, rồi lại về mà không đi nữa. Đấy anh xem: chỉ có sáu lượt đi, mà bảy lượt về, vậy thì lần về thứ sáu, chính là hắn, mà lần về thứ bảy mới thực là dì tôi.

— Thế ra dì anh giả vờ đau mắt à?

— Cố nhiên là giả vờ. Làm ra như thế có hai điều lợi: một là được deo

kính đèn, — người tình nhân cũng đeo kính như thế, thì sự phân biệt càng khó; hai là có cớ mà không cho thắp điện: với ngọn đèn dầu lờ mờ, cái kế giả dạng thay người thi hành càng dễ.

— Chiếc tất nhuộm bùn, phải rồi, anh có kẽ lại: cái đêm mà anh nghe thấy họ trò truyện lần đầu là một hôm giời mưa.

— Phải, có lẽ vì không quen đi giày dàn bà, nên sáng sớm hắn về moi trượt chân ra ngoài; khi định đi vào giày tây, thấy dày bùn ra chiếc chausse-pied mới biết là tất lấm, nên quẳng bỏ đi.

— Lúc sáng hắn về... Ủ, vào dã vậy, nhưng hắn làm cách nào mà ra được?

— Có khó gì, anh quên rằng, theo lệ thường, sáng nào vú già cũng khép cửa, đi mua quà sáng cho tôi ư?

Tôi cố nhớ lại, rồi quay hỏi Kỳ Phát:

— Tôi không nhớ rõ, nhưng hình như trong Arsène Lupin (1) cũng có một đoạn nhỏ giống câu truyện này thì phải.

Kỳ Phát cả cười, vỗ vào vai tôi mà bảo rằng:

— Vậy thì anh thực là một thằng ngốc. Anh tưởng là giống, nhưng giống thế nào được: một đằng thì Lupin tự nhiên mà nhận thấy, còn tôi thì theo cách luận lý mà xét đoán ra.

— Nhưng còn cái hành tung bí mật của mẹ anh?

— Tôi thú thực rằng tôi chưa có dịp nào mà tra xét ra cả, nhưng đời còn dài, tôi thè quyết sẽ khám phá ra mẹ tôi là ai, còn sống hay đã chết, và thầy tôi làm sao mà lạ lùng bí mật như vậy.

Lặng yên một lúc, rồi Kỳ Phát nói tiếp:

— Tôi kể cho anh nghe truyện này, chẳng qua là muốn tỏ cho anh biết rằng: anh chờ thấy một đứa bé bị đòn về tội ăn cắp, mà vội cho nó ngay là thằng ăn cắp thực đâu.

— Vẫn biết thế, nhưng anh cũng phải nhận rằng: những câu truyện như truyện của anh thì rất hiếm, trăm năm mới có một lần.

Kỳ Phát cả cười:

— Thôi đi anh, anh đừng vội quá quyết thế, ngay đời tôi cũng đã bị hai lần; cũng như trước, bên sau cũng chính tôi khám phá ra một vụ trộm mà chính tôi lại bị ngờ là thủ phạm.

Tôi vừa toan bảo hắn kể truyện cho nghe, thì như đã đoán được ý tôi, Phát nhìn thẳng vào mặt, mỉm cười mà bảo tôi rằng:

— Nhưng tôi không kể truyện ấy ngay bây giờ cho anh nghe đâu, anh thực là, ai lại tham đầu mà tham thế, vả lại, sách đã có chữ rằng: « Phàm người dã ngáp, thì không nên kể truyện nữa », mà chính tôi thì buồn ngủ lắm rồi...

HẾT

Phạm cao Cứng

(1) Một bộ truyện trinh thám của Maurice Leblanc

Kỳ sau đăng: TÁM GIỜ KÉM NĂM
của PHẠM CAO-CÙNG

SỐNG

(Xem tiếp trang 10)

— Em nên mở mắt ra nhìn kỹ lấy cảnh chô này, để sau dễ nhớ lại một cái kỷ niệm êm đềm nhất trong đời chúng mình.

Lúc bấy giờ đã quá trưa. Trời im gió; ánh nắng lấp lánh trên giòng suối như những ngôi sao sáng trôi sau cỏ thưa.

Hiệp và Thanh lắng tai nghe: trong bãi cỏ trước mặt có tiếng chim hót ríu rít. Đưa mắt nhìn mãi, Thanh thấy lô ra trên cỏ cái đầu một con chim son ca, rung động thật nhanh, lông bờm và lông cổ sù ra. Con chim đột nhiên bay vút lên cao, vừa bay vừa hát. Hai người đưa mắt nhìn theo; con chim mỗi lúc một nhỏ, nhỏ dần, chỉ còn là một chấm đen in lên trời, song tiếng hót ríu rít trên cao nghe vẫn rõ. Một con chim nữa ở trong đám cỏ cũng vút bay lên, trong khi khắp các nơi tiếng hót của những con chim khác cùng nổ ran một loạt như khúc hòa nhạc đê tiên đưa. Bỗng con chim ở trên không rơi thẳng xuống, như một hòn đất ném từ trên cao; khi gấp con bay sau thì hai con diu cánh

vào nhau, rồi là lùi xuống cạnh suối. Chim đã khuất trong cỏ nhưng tiếng hót vẫn còn ríu rít mãi chưa thôi.

Thanh ngây thơ nhìn chồng, hỏi:

— Chúng nó làm gì thế, mình?

Hiệp đáp se sẽ:

— Đó là hai vợ chồng con chim son ca...

Rồi chàng thì thầm bên tai Thanh:

— Chỉ có tình yêu làm cho mình thấy đời là quý và sống ở đời là vui.

(Còn nữa)

Nhất Linh

CINÉMA PALACE Từ thứ tư 27 Mai đến thứ ba 2 Juin 1936

LES NUITS DE NEW-YORK

SPENCER TRACY - HELEN TWELVETREES và ALICE FAYE sắm những vai chính.

TUẦN LỄ SAU (Từ thứ tư 3 đến thứ ba 9 Juin 1936)

CHARLES BOYER và GABY MORLAY sắm vai chính trong phim

LE BONHEUR

diễn theo một bi-kịch của Henry BERNSTEIN. Một phim rất hay, rất cảm động đã được nhiều báo ở Pháp hết sức tán dương và được khán-giả cực-lực hoan-nghênh...

CINÉMA TONKINOIS Từ thứ sáu 29 Mai đến thứ năm 4 Juin 1936

LAC AUX DAMES

JEAN PIERRE AUMONT, ROSINE DEREAN và SIMONE - SIMON sắm những

HOTEL & CAFE DE LA PAIX

ENTIÈREMENT REMIS À NEUF

Changement de Propriétaire

Sa cuisine est réputée la meilleure du Tonkin. Le Restaurant de la Paix est le rendez-vous de la bourgeoisie annamite à qui le meilleur accueil est toujours réservé.

Repas soignés à partir de 1\$20

Chambres R. P. Bert 1.50

Chambres dans Pavillons et Parc Splendide,

unique à Hanoi.

Charles GUILLOT, Propriétaire - Gérant

THU' A CHI

TRUYEN NGAN cua KHAI HU'NG

GỎI nhìn các món ăn đã nguội
lạnh, Nga buồn rầu, bực tức
đối chồng. Luôn luôn nàng
ngước mắt nhìn đồng hồ
treo và làm bầm tịt hỏi :

— Không biết sao hôm nay về muộn thế ?
Vào khoảng hai giờ, một cái ô tô rít lên,
rồi dỗ ngay trước nhà. Nga chưa kịp hỏi
ai, Địch, chồng nàng, đã như một luồng gió
mạnh, ập cửa vào trong phòng :

— Mợ bảo nó sắp va-li cho tôi, mau !

Nga lạnh lùng :

— Cậu làm gì mà rổi lên thế ? Cậu đi
 đâu ?

Địch cau có :

— Mợ đừng hỏi tôi nữa. Vội lắm, vội
đăm !

Nga vốn yêu và chiều chồng, thấy chồng
gắt thì tươi cười, đừng dại gọi đây tớ, rồi
cùng nó xếp quần áo, vào va-li.

— Cậu đi bao lâu ?

Địch hai tay ôm đầu ngồi lơ đãng trông
qua cửa sổ. Nga ôn tồn nhắc cậu hỏi. Địch
giật mình quay lại :

— Cái gì thế, mợ ?

— Cậu đi lâu hay chóng ?

— Tôi đã xin mợ đừng hỏi tôi nữa. Tôi
cũng chưa biết đi lâu hay chóng.

Nga chan mày dăm dăm nhìn Địch :

— Cậu chỉ biết có một việc là gắt. Thi
cũng phải hỏi xem cậu đi lâu hay chóng để
nà xếp nhiều hay ít quần áo thay chử.

Địch, giọng hối hận :

— Tôi xin lỗi mợ, anh xin lỗi em, anh
chẳng còn biết cái gì nữa... Anh mất hết
cả trí nghĩ.

Nga thoáng thấy mắt chồng đỏ ngầu và
rớt lệ. Nàng vừa thương hại vừa ngạc nhiên :

— Cậu đi việc quan ?

— Phải, phải... Vắng, việc rất cần.

Nga mỉm cười :

— Thì can chi cậu phải cuống cuồng lên
thế ? Hãy ăn cơm đã.

Địch yên lặng, không đáp, tâm trí đẽ ở
tận đâu. Nga nghĩ thầm : « Chẳng lẽ
việc quan mà với vàng, lô sô, buồn phiền
đến thế... Voi lại làm tham tá ở buồng
giấy, sao lại có việc quan phải đi xa ?
Chắc chồng ta giấu ta điều gì đây ».

Sắp xong hành lý, Nga bảo Địch :

— Bây giờ là anh ăn cơm đã.

— Thôi, em ăn,... anh no lắm.

— Đã ăn gì mà no... Hay anh có điều gì
phiền muộn ?

Vừa nói Nga vừa vuốt ve chồng. Bỗng
vô tình nàng thò tay vào túi áo Địch lôi ra
một bức điện-tin. Địch toan掣 lại, Nga
đã nhảy một bước ra xa và tóm được :

« Lan mệt nặng. Mong đợi. Lên ngay ».

Một phút im lặng. Hai vợ chồng nhìn
nhau.

— Lan ? Lan... ai thế cậu ?

Địch ngáp ngáp :

— Một người...

— Một người con gái, một người tình

nhân của cậu, phải không ? Phải không ?
Địch cố ôn tồn, lãnh đạm :

— Làm gì mà mợ hét lên thế ?

Nga gào cáng to :

— À, cậu đi thăm con đ! Thế mà cậu
nói dối tôi... Việc quan !...

Địch tức đỏ bừng mặt đến gần vợ thi
thâm :

— Mợ sẽ mồm chử. Đầy tớ nó cưới cho.

Nga bo phờ, suy nghĩ Rồi nàng bung măt
khóc. Nàng vẫn tưởng Địch chỉ yêu một
mình nàng cũng như nàng coi Địch là
người yêu độc nhất ở đời, nàng không một
phút để tình ái, để tư tưởng non tròn qua
tới một kẻ khác.

Địch dỗ dành, thè thốt.

Nga lau nước mắt, nức nở :

— Không, anh đã nói dối em một lần rồi,
vì anh bảo anh đi có việc quan! Vậy chỉ có

Lan, con gái chủ hiệu có chút nhan
sắc, thí nhau sắc mảnh khảnh, yếu đuối,
sầu muộn, mơ màng. Cố nhiên, chiều chiều
qua cửa, hai anh em bạn cũng có liếc mắt
mím cười. Thấy gái đẹp, ai nő không
ngầm nghĩa và khen thầm...

Ngờ đâu sự ngầm nghĩa khen thầm và
những cái liếc mắt mím cười chẳng bao lâu
đã trở nên tình ái : Lan yêu Địch, yêu say
mê, đắm đuối. Trước còn thử đi thử lại.
Sau hẹn hò gấp gáp ở những nơi vắng vẻ,
trên núi Tam-thanh, bên đường Kỳ lừa.
Địch nói dối rằng mình là Nguyễn văn Liên,
một sinh viên năm thứ ba trường Thuốc.
Nguyễn văn Liên không phải một tên bị
đặt ra. Chính là tên bạn Địch, mà trong
lúc vội đáp lại câu hỏi của tình nhân,
chàng đã thốt đọc ra.

Anh chỉ chỉ non thè biển trong mấy tuần

yếm hơn trước.

Địch cũng đã toan lén Lang thăm Lan,
nhưng cứ nắn ná mãi, cho đến hôm nay
nhận được điện-tin báo tin Lan mệt nặng,
cố lê sấp từ trần.

Địch cố lăng giọng thản nhiên, lạnh lùng
kể cho vợ nghe, thêm bởi sự thực đi đôi
chứ cho câu truyện đỡ sống sượng và khỏi
làm phiền lòng Nga, người vợ mà chàng
vừa yêu, vừa kính...

Nga yên lặng, ngồi đăm đăm nhìn qua
cửa sổ ra đường, trống như câu truyện
tình kia không lọt tai nàng.

Đồng hồ đánh ba tiếng, Nga không quay
lại.

— Vậy mợ ở nhà nhé, vậy em ở nhà,
anh đi thăm người ta một tí chẳng không
kip, tội nghiệp. Nghĩa tử là nghĩa tận,
em q, em tha thứ cho anh đã trót đại dót.

Nga vẫn ngồi im, không nói, không động
đậy.

Địch ghé lại định hôn Nga. Nga se sẽ ẩy
ra.

Địch đứng ngắm vợ vài giây, trong lòng
do dự... Bỗng chàng thở dài, xách vali
chạy tuốt ra xe, bảo tài sếp mở máy.

Nghe tiếng còi ô tô, Nga giật mình nhớ
nhác nhìn quanh như người mất trí nghĩ.
Vú già đến gần nói :

— Mời bà soi cơm chǎng đói.

Nga nghiêm nhiên đứng dậy cầm khăn
bàn giặt mạnh : bát canh đồ, hoen màu
trắng và mấy đĩa món ăn rơi xuống đất vỡ
loảng xoảng.

Rồi nàng vào buồng, trong khi vú già
và người đầy tớ trai thu dọn, lau chùi.
Một lát sau nàng đi ra, tay xách cái ví da.
Vú già sợ hãi không dám hỏi chủ đi đâu.

Gần bảy giờ chiều, ô tô thuê của Địch
đỗ ở trước cửa nhà Lan. Giữa lúc ấy một
cái ô tô hòm cũng từ từ hầm máy ngay
phía sau.

Nhưng Địch không lưu ý đến gì hết, với
vàng mở cửa xe, nhảy bồ ra ngoài. Cửa xe
sau cũng mở và một người thong thả bước
xuống. Trời mưa đông đã tối hẳn, hai
người theo nhau như hai cái bóng đen,
dưới ánh đèn điện lờ mờ, lần bực thang
gạch bước lên gác.

Đến hiên gác, gấp y sĩ, Địch giữ lại hỏi :

— Thế nào, thưa ông ?

Ông kia lắc đầu :

— Hết hi vọng. Khéo lắm được đến nửa
đêm.

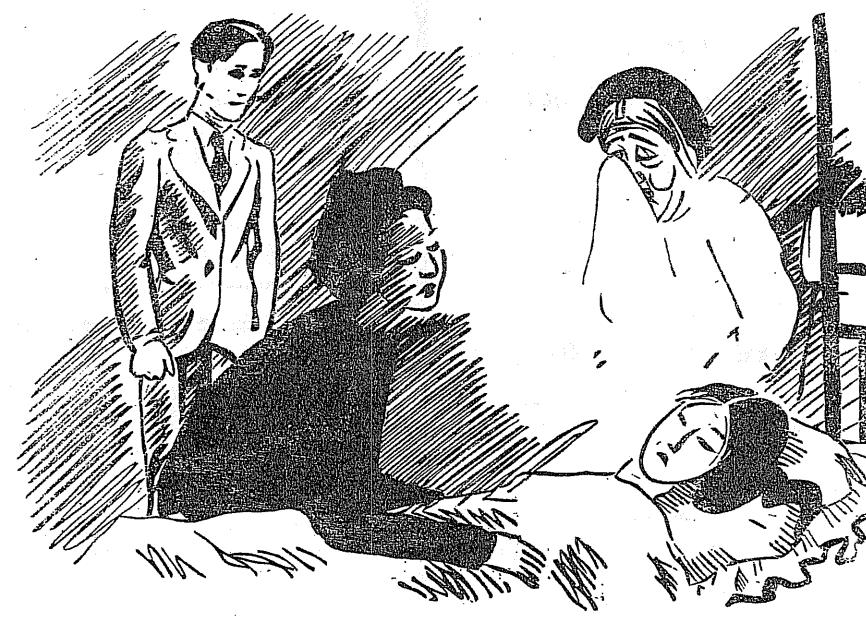
Rồi ngầm nghĩa nét lo lắng của
người mới tới, ông nói tiếp :

— Ông là ông Nguyễn văn Liên, sinh
viên năm thứ tư trường Thuốc ?

— Vâng.

— Vậy ông vào ngay. Cô Lan mong ông
từng phút, từng giây.

Địch bắt tay thay thuốc, rồi rón rén mở
cửa phòng. Nhưng vừa đóng, cửa phòng

một cách khiến em tha thứ anh được là
anh đem truyện thực, đem hết truyện thực
ra kề cho em nghe. Em cam đoan với anh
rằng em sẽ không giận anh và sẽ để anh
di, dù câu truyện làm đau khổ lòng em
đến đâu, em cũng xin chịu.

Địch cảm động về những lời ôn tồn dịu
dàng. Chàng ngàn ngại, băn khoăn nhìn
vợ : Trên gương mặt buồn lộ vẻ hoan toàn
thành thực. Chàng liền thở dài thuật lại
đoạn tình sử :

Cách đây hơn một năm, Địch xin phép
nghỉ giỗ hạn, lên chơi Lạng-sơn ít lâu.
Chàng tro ô khách sạn. Một người
bạn học cũ làm giáo sư ở thành Lạng Ngày
ngày đến chơi với chàng, và chủ nhật hay
ngày nghỉ thường rủ chàng đi thăm các
vùng quê dân Thổ.

Về sau, ông giáo mời Địch đến ở
nhà mình cho vui và đỡ tốn tiền vò
ich.

Gần đây có một hiệu buôn lớn. Cô

lễ, định ninh, rồi sẽ lấy nhau.

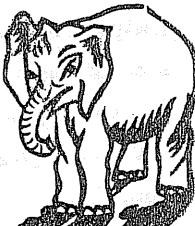
Địch vẫn tưởng đưa bốn cho đỡ buồn,
trong thời kỳ di nghỉ mải, đường sirc.
Nhưng khi về Hanoi, chàng mới hiểu rằng
« Không nên đưa với ái tình ». Câu ngon
ngữ tây phương ấy chàng phải mềm cười
nghỉ tối mỗi lần tiếp được bức thư của Lan
giải cho chàng qua tay người bạn học
trong trường Thuốc. Suốt một năm trời,
chàng nhận được hơn năm chục lá thư,
nghĩa là đồ đồng hai cái trong một tuần
lẽ. Chàng thì một tháng mới phúc
đáp một hai lần, và chàng cố gắng rúa câu
văn cho cảm động, cho áu yêm, cho xứng
với những lời thành thực. Nồng nàn, tha
thiết của Lan.

Bảy, tám tháng sau, Địch cảm động thực,
vì chàng thấy Lan khồ khơ, đau đớn, nhò
thuong quá đỗi, nhất là chàng lại được
tin Lan ốm, chắc hẳn ốm trong tư. Từ đó,
thư của Lan một ngày một ngắn dần, một
thứa dần, tuy lời thư càng nồng nàn, áu

nước hoa nguyên chất

HIEU CON VOI

1 lq, 3 gr. 0\$20, 1 tá 1\$60,
1 lq, 6 gr. 0.30, 1 tá 2.50,
1 lq, 20 gr. 0.70, 1 tá 6.00,
1/2 kilo 8\$30, 1 kilo. 16\$00

PHUOC-LOI

I. PAUL DOUMER, HAIPHONG

Hanoi MM. Tchi-Long 43, Rue des Paniers
Thien-Thanh Phố Khách
Quân-hung-Long Rue Sarre
Phúc-Thịnh 7 Rue Gia-Long
Lê-thùa-An hiện Quảng-hung-Long
Phạm-hạ-Huyện 36, Rue Sabourain

ECOLE INDOCHINOISE

l'unique cours par correspondance rationnelle-
ment organisé de l'Indochine, dirigée par une

réunion de professeurs licenciés et bacheliers

Direction et Administration

99, Route de Hué — Hanoi

Les vacances vont venir

Inscrivez-vous à l'Ecole Indochinoise. Elle vous fera faire
en trois mois, dans les conditions les plus commodes et
les moins onéreuses, les progrès d'une année.

Pour tous renseignements s'adresser à M. VU-DINH-LIEN

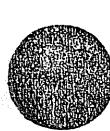
Administrateur de l'Ecole Indochinoise

Directeur des cours par correspondance de l'A. J. S.

99 Route de Hué

N. B. — Joindre un timbre pour réponse.

Leçons particulières par
professeurs nombreux et compétents
S'adresser à M. VU-DINH-LIEN

NHÀ THUỐC

LÊ-HUY-PHÁCH

Tonkin — № 149, Phố hàng Bông — Hanoi

Một nhà thuốc có danh tiếng và tín nhiệm nhất xứ Bắc. Chủ nhân Lê-huy-Phách xem mạch thái-tổ rất tinh thông, đoán được sinh tử... Thuốc Lê-huy-Phách bào chế theo khoa học. Bất cứ bệnh gì, khó khăn nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê-huy-Phách đều khỏi cả.

MÓI ÂN HÀNH HAI CUÔN SÁCH

I.—**Phong tình căn bệnh.** — Nói rõ những bệnh phong tình, có chụp ảnh các vi trùng của những bệnh ấy.

II.—**Hai bộ máy sinh dục.** — Nói rõ những bệnh thuộc về huyết của đàn bà và những bệnh thuộc về tinh khí của đàn ông, có chụp ảnh các bộ phận sinh dục.

Thực là hai quyển sách rất cần cho Nam, Nữ giới mà chưa từng nhà thuốc nào có đủ tài liệu khảo cứu ra. Ở gần mòn lại lấy, ở xa gửi 0\$03 timbre imprimé hoặc hỏi xin ở các đại-lý.

Bệnh đàn bà

Huyết hư. — Da xám, mắt sâu, rát đầu, chóng mặt, đau mỏi thân thể, buồn bã chân tay... Nhứt là các bà bẩn tinh huyết hư hoặc sinh nở nhiều lần làm hại chân huyết và các cô tuy có hành kinh, nhưng huyết ra rất ít mà sắc huyết đậm, nhợt... đều vì khí huyết suy nhược mà làm các bệnh như vừa nói trên. Kip dùng « Tự đại huyết » số 68, chỉ 1, 2 hộp là huyết xấu đòi được huyết tốt. Thực là phương thuốc Bồ huyết rất đích đáng. Dùng thuốc này, các bà các cô được trăm đường mẫn, nguyên, thân thể khỏe mạnh, tai mặt hồng hào, gan xương mạnh mẽ. Giá 1\$00 một hộp.

KINH BẮT ĐIỀU

Kinh hành khi lên tháng, khi xuống tháng, hoặc hai tháng một lần hay hai, ba lần trong một tháng mà huyết ra sắc tím nhợt... tức là kém huyết mà mắc bệnh bắt điều. Dùng « Điều hành bồ huyết » số 21, kinh được điều ngay và bồi bổ thêm được chân huyết nữa. Giá 1\$00

BỆNH KHÍ HƯ

Điều này bệnh lậu hoặc dương mai — ra chất nhầy, tiểu tiện khi trong, khi vàng, đau bụng dữ dội, huyết ra xám, đen, có khi lẫn mủ. Buồn bã chân tay, rát đầu chóng mặt, mờ mắt, ù tai... Dùng « Đoạn căn khí hư âm » số 37 (giá 1\$00) và « Táo nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0\$50) chỉ 3, 4 hộp là thế nào cũng khỏi.

Trăm nghìn người đã ơn nhờ hai thứ thuốc này mà có con nối hậu, mọi sự như ý. Có bệnh hỏi qua người đã dùng sẽ biết.

Các nhà đại-lý thuốc Lê-huy-Phách

Haiphong : Nam Tân, 100 Bonnal. Haiduong : Phú Văn, 3 Paul Doumer. Hongay : Hoàng đài Quý, 5 Rue des Théâtres. Nam-định : 28 Rue des Champeaux et 225 Maréchal Foch. Thái-bình : Minh Đức, 97 Jules Piquet. Lạng Sơn : Lý xuân Quì, 10bis rue du Sel. Túy hò : Nguyễn xuân Thiều. Quinhơn : Trần văn Thắng. Huế : Văn Hòa 29 Paul Bert. Vinh : Sinh Huy 59 Phố Ga. Saigon : 109 Rue d'Espagne. Vientiane : Phan thị Lộc rue Tafforin.

lại mở ra liền. **Địch quay nhìn :** Nga vợ chàng đứng ngay sau lưng. Chàng hoảng hốt kêu :

— Trời!

Rồi đánh roi cái và lì xuống sàn gác. Lan nằm trên giường bệnh, sê hỏi người mẹ ngồi bên.

— Ai đấy, me?.. Có phải anh Liên đã lên không?

Địch vẫn đứng im không dám tiến, không dám lui. Nhưng Nga đã liếc mắt ngắm người sắp chết, gầy xop như bô xương dưới cái chăn chiến trắng. Và Nga động tình thương. Và bao nhiêu sự ghen tuông, tức tối, thù ghét đã biến đi để nhường chỗ cho một lòng trắc ẩn, cho một lòng nhân đạo.

Thong thả, Nga tiến đến bên giường. **Địch sợ hãi suýt ngã ngất.** Vội vàng Nga đã lên tiếng, giọng cảm động, thành thực :

— Vàng, thưa chị, anh em đã lên, anh em đã lên thăm chị. Em là Nga, là em gái của anh Liên đây. Em sợ anh em đau đớn quá ngất đi ở giữa đường chặng, nên em theo kèm để giữ gìn, để khayen can.

Nga vừa nói vừa cầm lấy tay người ôm. Thấy chồng vẫn đứng sững giữa nhà, nàng quay lại gọi :

— Kia anh, sao không lại với chị?

Ngoan ngoãn, thong thả, **Địch đến gần chào người mẹ khốn nạn, rồi ngồi xuống một cái ghế đặt bên cạnh giường.** Lan ứa nước mắt nhìn tình nhân. Bà lão mếu máo, kể lể :

— Khô quá, nó yêu thầy mà nó giấu tôi. Mãi hôm qua nó mới thú thực cả với tôi. Nó bảo thầy chờ thi xong rồi sẽ xin cưới nó làm vợ. Có thể không?

Địch lo lắng nhìn vợ. Nhưng Nga đã dỗ lời, thảng thắn đáp lại :

— Thưa cụ vàng, có thể, anh cháu đã xin được phép thày me cháu rồi. Thày me cháu vẫn định ra giêng sẽ cùng cháu lên hỏi xin chị... xin chị Lan cho anh cháu...

Rồi quay nói với Lan :

— Vậy chị Lan, chị cố uống thuốc cho chồng khỏi để em chồng được làm em đâu

chị nhé? Em nghe anh em khen ngợi chị mà em yêu chị quá, cả thảy em cũng thế, chị ạ.

Một nụ cười yên lặng hơi hé cắp môi nhợt nhạt của người sắp từ trần. Và bàn tay Lan nắm chặt lấy tay Nga.

Nhung Nga đã đứng dậy và thì thầm nói với người mẹ :

— Cụ làm ơn đưa cháu sang buồng bên nằm nghỉ một lát.

Bà kia hiểu ngay rằng cô em muốn để anh được tự tình mây cầu với con gái mình, liền cung Nga xuống nhà dưới.

Ba giờ sau, Lan tắt nghỉ, đem theo trong giấc ngủ nghìn năm một nụ cười sung sướng.

Khái-Hưng

Cấp tiền cho dân nghèo

Hanoi. Một ban hội đồng đề xét và cấp tiền cho dân nghèo đã thành lập.

Từ nay, những ai tình cảnh rất quẫn bách, bất cứ người Pháp hay người Nam, có thể gửi đơn đến ban Hội-lý để xin trợ cấp. Ở đây ông Hội-lý sẽ chuyển giao cho ban hội đồng kia trên xem xét và định số tiền trợ cấp.

Tuyễn thư ký tập sự Vô tuyễn điện Đông dương.

Đến 31 Août 1936 sẽ có kỳ thi tuyễn thu ký tập-sư sở Vô tuyễn điện Đông dương. Số định jáy là 12 người (7 người bô dụng ở Ai-lao còn 5 người ở Cao-mèn).

Ai muốn ứng thí phải gửi đơn trước ngày 30 Juin đến ông Khâm-sứ Ai-lao ở Vientiane hay ông Khâm-sứ Cao-mèn ở Phnom-penh, tùy theo sứ mình muốn ứng-sự.

Không nên bắt trẻ học nhiều quá

Vì thấy nhiều trẻ em học quá phải lao tâm và

Chuyên Ta, chuyên Tàu

Hai Bà đánh giặc giá 1 xu, là chuyện hai Bà họ Trung đánh Tàu, Nguyễn-Tử-Siêu soan rất hay, lại có hình vẽ đẹp, 16 trang lòn, vài ngày ra một cuộn.

Lịch-sử Vợ Ba Đề-Thám muru-trí rời-rang vô cùng, Thám nhở có người vợ này mà nổi tiếng « Kiệt-hiệu » đã trọn bộ, dày 96 trang, giá 0\$10.

24 người anh-hùng cứu quốc dày 544 trang lớn, bìa đẹp, giá 1\$ 20.

Tục 24 người anh hùng cứu quốc dày 160 trang lớn, giá 0\$ 40.

Tiền Hán diễn nghĩa chuyện Bá-Công, Hạng-Vũ hay vô cùng, dày 656 trang lớn, bìa đẹp, giá 1\$30.

Đông-Chu Liệt-Quốc diễn nghĩa hay hơn Tam-quốc dày linh 2000 trang, giá 1\$50

Mua buôn, mua lẻ thơ, mandat để cho nhà xuất-bán :

Nhà in Nhật-Nam 102 hàng Gai Hanoi
(Có gởi Contre rembent trước phí người mua chịu)

HÀNG

C. P. A.

Chuyên môn làm quảng cáo về mọi phương diện. Tổ-chức và xếp đặt theo lối mới. Chắc-chắn là nhanh chóng và kết quả mỹ mãn. Nhiều sáng-khiến hay về lối quảng cáo bằng TẦU BAY.

xin mời đến thương lượng hay biên tho về lúa báo cho :

M. NGUYỄN - TRỌNG - TRẠC

DIRECTEUR

du Comptoir de

Publicité Artistique

BÌNH HỒ

Bình ho là bình rất nguy hiểm, ban đầu ho giờ không điều trị thành chứng ho lao. Người có bình không lựa thuốc hay mà dùng, thì nguy hiểm cho người bình lâm. Như :

thuốc ho BẮC-BÚU

Từ Nam ra Bắc, ai cũng công nhận là một thứ thuốc hết sicc hay. Trị bình ho thần hiệu vỏ cùng, uống vào trong 10 phút đồng hồ thấy hạ体温, hết ngứa cổ, trong minh rất dễ chịu, nói ngày hết ho. Hiệu thuốc này có cầu chứng tại Tòa và khắp cả Đông-Pháp, có hơn 600 nhà Đại-lý bán. Các chứng ho, như là ho phong, ho gió, ho cảm, ho siêng, đần bã ho máu, ho đầm nhiều, ho đến nỗi khan tiếng, dùng đến thuốc này thì quí ngài sẽ khen tăng vô cùng, và mới rõ lời tôi nói là đúng với sự thật. Có gởi bán khắp nơi. Giá mỗi gói 0\$10. Các nhà buôn có bán, mua số lẻ nhiều, do :

nha thuốc NHÀN-MAI

298, PAUL BLANCHY - TÂN-ĐỊNH

Hanoi : do nơi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses

Huế : Viễn-Đê, 11 quai de la Susse

Pnompenh : Huynh-Trí, 15 rue Ohier

Vientiane : Lê-xuân-Mai (Âu-Ba)

Vinh : Vinh-hung-Tường, 77 rue Sarraut.

THẬP LẬP KIM ĐẢN

TRỊ ĐAU DÀ DÀY — PHÒNG TÍCH
Ăn không tiêu, Dày da bụng, Dày hơi,
Hay ợ Q'chua, Sôi bụng, Đau bụng, Đau

ungen. Tức ngực... — nhẹ 2, 3 ve, nặng
4, 5 ve LÀ KHỎI HẦM, — mỗi ve to 0\$35.

BẢO HÒA DƯỢC PHÒNG

32 RUE DU PONT EN BOIS
(phố cầu gỗ) HANOI

Đại-lý : Haiphong MAI-LĨNH 60, 62

Paul Doumer — Vinh SINH-HUY 59

Maréchal Foch — Hué KIM-SANH

Dược-Cục, My-loi, Cau Hai, gare (Hué)

Hadong MINH-HUNG 64 R. Ng. hữu Độ

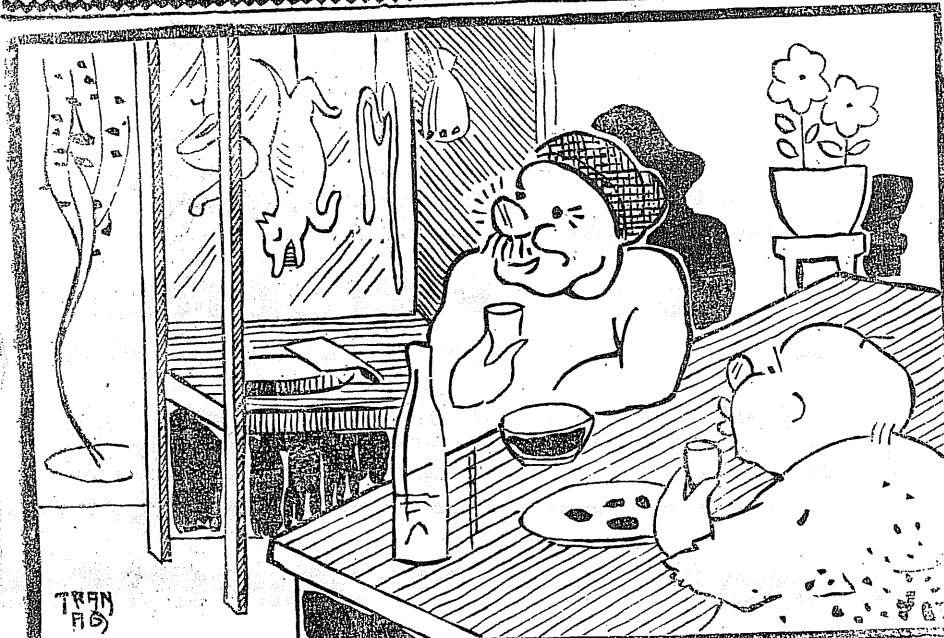
lao lực, rồi sinh bệnh tật, nếu không khéo
thuốc thang có khi nguy đến tính mệnh, nên
gần đây ông Tổng-trưởng nhà Học-chánh có
sửi cho các ông Giám-đốc Học-chánh các xứ
một tờ thông tư kêu sự hại về việc bắt các trẻ
em học quá sức.

Các ông chủ phải trông nom đến thuyền

Phủ Thống-sứ vừa thông tư cho nhiều công
ty miền Bắc bắt các ông chủ phải tuân theo
đúng điều lệ bắt buộc kẽ rõ trong đạo nghị
định ngày 17-11-35 nói về sự bảo vệ cho vệ
sinh cho nhân công các xưởng thợ, các mỏ, các
đồn điền v.v.

Lập bản thong kẽ tai nạn ô-tô.

Trong ít lâu nay, vì thấy số tai nạn ô-tô cứ
muỗi năm một tăng, nên phủ Toàn-quyền vừa
hông tư đi các ông thủ hiến các xứ nhò kẽ
khai rõ ràng số các tai nạn ô-tô trong mấy năm
1933, 1934 và 1935.

— Cho hai gắp chả và một đĩa dưa-mận nứa dây, ông chủ ơi!
Nhưng ông chủ đâu? Các bạn tìm hộ.

Mục đích việc lập bản thong kẽ là cốt để biết
rõ tai nạn vì đâu, do các ô-tô hăng ngày gây ra
hay do người bị nạn gây ra để sửa đổi lại các
thể lệ về ô-tô chở khách.

Xin ân xá cho chính trị phạm

Paris 18 Mai, — Các ông nghị Cộng sản đã
họp ở Hạ-nghị viện đã họp một bản dự án đại-
ân-xá cho chính-trí phạm.

ĐỒI CHỖ Ô

Kể từ ngày 30 Mai 1936, hiệu sách
Quang Huy dọn lại nhà mới tại góc
dường Robineau-Cordonniers, nhà số:
27 phố Hàng Giày, từ nhà cũ trở lại
không xa mấy. Các ngài cần giao-dịch về
việc mua báo chí, sách giấy, tiểu-thuyết,
đưa in, xin mời lại nhà mới.

QUANG HUY THƯ QUÁN

27, Phố Hàng Giày Hải-Dương

LE TEMPS VOUS ATTAQUE COTY VOUS DÉFEND

Pour rester
jeune

Pour plaisir
toujours

Son traitement de Beauté, moderne
complet, rapide, simple, efficace

10 minutes le matin.

10 minutes le soir.

AGENTS :
L. RONDON & Co Ltd
18, Bd Đông-Khanh, Hanoi

FUNDONIE JEP OU NE FUMEZ PAS

Le paquet vert 0\$06

TÌM THẤY CỦA

Người ta sống ở đời không gì sung-sướng bằng được khỏe mạnh luôn, người đang có bệnh, hoặc thân thể yếu đuối, được thuốc hay, khỏi bệnh, thấy khỏe mạnh, tức cũng như là đã mất của mà lại tìm thấy, sự sung sướng kẽ sao cho xiết; tiền của dã tim, thuốc hay khó kiếm, dùng thuốc không phải đàng, không những là không khỏi bệnh mà lại còn hại cho thân thể nữa. Bởi vậy, bản hiệu chế ra thứ rượu « Cấp-Ké Hồ-Cốt » là một thứ rượu thuốc của bản hiệu đã từng nghiên cứu trong hơn 20 năm chuyên dùng cao hồ-cốt, cấp-ke, xương bim-bip, sâm, nhung, kỳ, quế thượng hảo hạng chế ra, bất kỳ nam, phu, lão, ấu, ai đã dùng qua, cũng công nhận rằng thứ rượu này rất là kinh nghiệm. Nhà Đoan đã khám nghiệm thứ rượu này đúng vệ sinh, ngày 11 Mars 1935 đã cho phép bản hiệu chế tạo ra để bán. Thứ rượu « Cấp-Ké Hồ-Cốt » này chuyên trị các bệnh : Đàn ông, đàn bà, trung phong, méo móm, bán thận bất toại, đau lưng, đau xương, đau bụng, đau bụng kinh niêm, đau ticc, đau xuyễn ra sau lưng, sau vai, phong tê, thủ thấp. Đàn ông : liệt dương, phạt thận, tinh khí, bất cối. Đàn bà : sản mòn, Đàn bà, con gái ; Kinh nguyệt bất điều, khí hư, huyết hư, sinh ra xanh xao gầy yếu, gần đến ngày kinh hay đau bụng, chóng mặt : dùng thử rượu này thì được béo tốt khỏe mạnh, đàn ông thì trắng dương cường khí, đàn bà thì kinh điều, điều, huyết tốt, thai sinh gai, đàn bà mới đẻ uống một chai, thi đổi máu xấu sinh máu tốt, trông thấy độ dangay thật rất là thần hiệu, các quý khách ai có dùng qua moi biết, bản hiệu không dám nói sai.

Giá bán mỗi chai lớn 01.80 là \$1.80 — Chai nhỏ

01.40 là \$1.00 — Chai nhỏ 01.20 là \$0.50.

Sáng một chén, tối một chén, kiêng nước đồ 2 giờ sẽ uống và kiêng cùi cải rau cải.

QUẢNG-ĐÔNG TỈNH BAO-DA-HOAN kính cáo

« Bất cứ các bạn xa gần, ai đã có lòng chiếu cố tới thứ rượu « cấp-ke hồ-cốt » của bản hiệu viết giấy đến tận hiệu chính Bảo-Tâm-Chai 18 rue principale Daupcav và Bảo-Thuan-Thân 5 rue du Sucré à Hanoi tiền phí lòn gửi rượu bản hiệu xin chịu một nửa, còn quý-khách chịu một nửa »

TIỆM CHÍNH : Bảo-Da-Hoan, Quảng-Đông tỉnh.

TÔNG-ĐẠI-LÝ : Bảo-Tâm-Chai, 13 phố Chính Đáp-cầu, (13 rue principale).

CÁC CHI-ĐIỂM : Bảo Nhuân Than, số nhà 5 phố hàng Đường Hanoi. Haiphong : Lãm Sâm Ký nhà số 1 phố hàng Cháo (1 rue Formose). Mỹ Chân Tường, nhà số 88 phố hàng Cót (88 rue Maréchal Pétain). Khang An, nhà số 50 phố Tám gian (50 avenue de Belgique). Namdinh : Hạnh Mậu nhà số 215 phố Khách (215 rue Maréchal Foch) Son-tay : Ích Sinh Đường, phố Cửa Tả. Bacninh : Gia Hưng Đường, ngõ rap hát phố Tiên an. Hoàng hoa y viện, nhà số 200 phố Tiên an. Đầu Hoa y quán nhà số 67 phố Ninh xá. Thailinh : Madame Phan Lung, n° 9 Phố Nguyễn duy-Hàn Phulang-thuong : Vĩnh Đồng Thái. Thainguyen : Vĩnh Hòa, phố Chợ.

Bản hiệu lại mới mua được 9 bộ xương hổ, 2 bộ xương sơn-dương, 1 bộ xương gấu, nấu thành hơn 600 lạng cao, bán tại Tông-Đại-Lý của bản hiệu tại phố Chính Đáp-cầu, số nhà 13, giá bán mỗi lạng là \$4.00.. Xin mời các quý khách chiếu cố mua giúp cho, bản hiệu xin cam đoan rằng cao thật, nếu các quý khách dùng không được công hiệu gửi trả lại, bản hiệu xin trả lại tiền.

BAO-DA-HOAN CHỦ-NHÂN KINH-CÁO

VIÊN-DÔNG TỒN TÍCH HỘI

Câu Hội tư - bản **SEQUANAISE** thành Ba-lê lập nên Công-ty vô danh hùn vốn 4.000.000 phat-lăng, một phần tư đã góp rồi Công-ty hành động theo chỉ dù ngày 12 tháng tư năm 1910

Bằng-ba Hanoi số 419

Món tiền lưu - trú (Tỉnh 729.796\$65 cho ngày 31 Décembre 1935)

GIÚP NHƯNG NGƯỜI ĐỀ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở HANOI 32, Phố Paul-Bert. — Giấy nói số 892

Số Quản-ly ở SAIGON 68, đường Charner. — Giấy nói số 1099

Bảng xô số hoàn tiền về tháng Avril 1936

29 AVRIL 1936 hời chín giờ sáng

tại số Tông-cục ở số 32, phố Baul-Pert, Hanoi do ông BARTH, chủ hảng DENIS FRÈRES chủ tọa, ông PAGANI, Thành-trà của Bản-Hội và ông NGUYEN-DANG-DAN dù tọa

Những số	Danh sách các người trúng số	Số tiền hoàn lại
trúng		

Lần mở thứ nhất : hoàn vốn bội phần

Những số đã quay ở bánh xe ra : 9.992.13.813

43.813 M. NGUYEN-VIET LAP, Buôn bán, 74 phố Cầu Gỗ Hanoi (Phiếu 200\$) 1.000\$00

Lần mở thứ hai : hoàn nguyên vốn

Những số đã quay ở bánh xe ra : 866-430-2501-1198-

1549-128-977-1727-796-1452-2783-1237-2972-678-1567-2238.

13.549 M. V. Saigon 200.00

24.796 M. TCHONG-TSACK, buôn bán 55 phố hàng Đường Hanoi 200.00

28.452 M. LE-DUC-THINH fils M. Lê-Duc-Luong, Kê-Bon, Vinh 200.00

33.972 M. NG-T-HUONG, C/O M. Dưon, Quan tòa hồi hưu Cao Lôn 200.00

39.678 M. NG-DUONG, Đại cảnh-sát Phan Thiết 200.00

43.567 M. BERNARD DESTENAY, Công-sử tỉnh Nha Trang (p. u.). 313.00

47.238 Phiếu này chưa phát hành.

Lần mở thứ ba : khởi phái góp tiền tháng

Những số đã quay ở bánh xe ra : 2027-1053-038-65-

2566-2690-1013-1852-1087-2469-1030-2894-2005-358-454-629,

2.027 5/ — M. NG-V-LONG, Cai hảng Arsenal, Saigon (P. U.) 200\$00 310.00

4.053 B/ — M. BUI-D-NHIEP, Khán-hộ ô đồn điền Courtenay, Baria 500.00 282.00

17.690 M. SIGISMOND FRIORORSKY, Công ty hàng không, Tourane (P. U.) 1.000.00 1.470.00

22.852 M. VU-THUONG-MIEN, Thủ khoa Ô Halam, Hongay 200.00 107.60

35.894 M. TRAN-T-AN, buôn bán, 15 phố Hoàng-cao-Khải, Hải Dương 200.00 104.00

38.005 M. PHAM-Q.-CU, Lý-trưởng làng Quan-Mục, Kiên-nan 200.00 103.20

45.629 Phiếu này chưa phát hành.

Những kỳ số sau định vào ngày 29 Mai 1936, hời 9 giờ sáng tại số Quản-ly ở số 68 đường Charner, Saigon

Hỗn Cộn Nhập-điều-điều

Imprimerie Tân-Dân, Hanoi

ĐỘC GIẢ HÃY COI CHỪNG

NHỮNG THÚ THUỐC NHÀM TRỊ BINH PHONG-TỈNH NÓI TRÊN TRỜI DƯỚI ĐẤT MÀ KHÔNG CÔNG HIỆU GÌ HẾT.

Vậy ai đã lỡ dùng rồi mà chưa chắc là rút tuyệt nọc Nghĩa là trước kia đã có đau binh phong-tinh, như : Lậu, Tiêm-la, Cốt-khí, Hột-xoài, Giang-mai... v. v. dùng đủ thứ thuốc đến nay chưa chắc là rút tuyệt nọc, trong mình còn nhức mỏi, tiêu tiện bón-uất, nếu đê lâu sanh ra té bại và nhiều chứng bệnh rất ghê gớm, mau dùng thuốc

Sưu-độc bá-úng hoàn

hiệu ÔNG TIỀN trong ít ngày sẽ thấy trong mình được nhẹ nhàng nước tiểu có giây có nhợ, hoặc dục như nước gạo... đó là nọc độc hấy còn ẩn trong mình bị thuốc tống lôi ra, phải ráng dùng cho thường sẽ hết rút.

Binh đàm bà

Có nhiều người bị gốc độc binh phong-tinh của đàn ông sang qua, nay đau mai mạnh huyêt trắng ra đầm đìa, lộn mủ lộn máu, hôi tanh khó chịu, lầm tưởng là đau Tử-cung là Bạch-dái, dùng thuốc hết tiền mà bệnh vẫn còn mang đến nỗi phải thiệt mạng, vậy phải dùng thuốc

Sưu-độc bá-úng hoàn

hiệu ÔNG TIỀN mới hết được.

Binh con nít

Bị gốc độc của cha mẹ di truyền, may còn sống sót được mình mày ghê chốc, u nhọt lở lói cùng mình mau dùng thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ÚNG HOÀN hiệu ÔNG TIỀN hết sức công hiệu. Chúng tôi dám nói quả quyết và làm cam đoan ngoài thuốc SUU-ĐỘC BÁ-ÚNG HOÀN hiệu ÔNG TIỀN ra chưa chắc có thứ thuốc nào trị được tận gốc, tuyệt nọc các chứng bệnh phong-tinh.

ÔNG TIỀN DU'O'C PHÒNG

ĐẠI CỤC 68 RUE DU PAPIER — TÉL. 188, HANOI

SUCCURSALES :

HANOI a) 38 Phố Huế — b) 57 Hàng Lọng — HAIPHONG 79 P. Doumer — BẮC-NINH Rue Tiên An — HÀ-ĐÔNG 19 Hà Văn — BẮC-GIANG Avenue de la Gare DẬP-CẦU Rue principale — NAMDINH 77 Maréchal Foch — YÊN-BÁY Avenue de la Gare

IDEO

Về phần nhà Máy thời có đủ các khí-cụ để in hâu ngài các thứ giấy má, sổ sách vê buôn bán, hoặc in việc tr. Xin ngài đèn thương lượng cùng chúng tôi.

Về phần nhà bán Sách thời săn lùng để ngài biết những sách mới xuất-bán. Xin ngài cứ hỏi bắn kê các sách mới.

Về phần nhà bán Giấy-Bút thời có đủ các thứ cần dùng vê bàn giấy, kè ra nhiêu nhất ở xứ Đông-Pháp; hơn ba nghìn thứ, hàng tót, giá phái chặng.

VIÊN-DÔNG-ẤN-DU'UNG

Bán đủ các thứ sách vở giấy bút.

HAIPHONG — 28, Rue Paul-Bert — HANOI

Le Gérant : Nguyễn-tường-Tam